STENOGRAFIE FĂRĂ PROFESOR

58

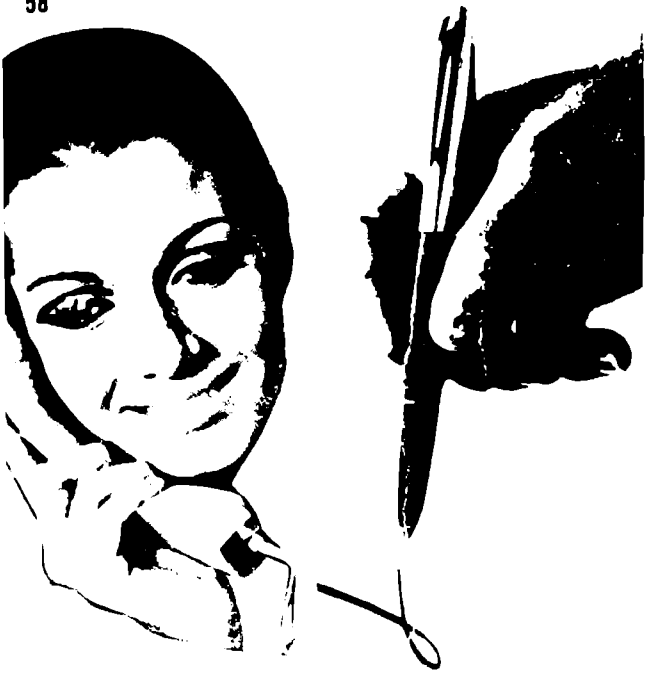

PRACTIC !
INSTRUCTIV !
EDUCATIV !

CALEIDOSCOP

Prezintă soluții practice și răspunde la cele mai diferite probleme pe care le întîmpinăm zilnic în preocupările noastre pentru îmbunătățirea și înfrumusețarea vieții.

Redactor: GABRIELA IOAN
Tehnoredactor: VIRGIL ANDREICA

Coperta: ANDREI OLSUFIEV

Sfințescu Margareta

STENOGRAFIE FĂRĂ PROFESOR

EDITURA „CERES"

SCURT ISTORIC AL STENOGRAFIEI

Stenografia este un sistem de înregistrare rapidă a vorbirii cu ajutorul unor semne convenționale. Deci a stenografia înseamnă a prinde vorbirea cuiva cu ajutorul stenografiei. Stenograma este un text înregistrat prin stenografie.

Primele încercări de înregistrare în scris a vorbirii mai rapid decît permite alfabetul, datează de circa două milenii și aparțin grecilor și romanilor. Între ruinele Acropolei s-au găsit plăci de piatră pe care erau gravate fragmente de texte stenografiate. Xenofon, se pare, nota printr-un sistem de prescurtări cuvintele marilor filozofi contemporani lui, printre care Socrate.

Bine cunoscute sînt așa-numitele „semne tironiene", inventate de Marcu Tullius Tirone, sclavul care a izbutit să noteze discursurile marelui orator Cicero (performanță pentru care, drept recompensă Cicero i-a dăruit libertatea). Semnele lui au mai fost folosite ulterior, perfecționate și simplificate.

În anul 1786, prof. Samuel Taylor a compus un alfabet stenografic din linii geometrice, îmbunătățit întîi de Prévost, apoi de Delaunay.

În 1813, francezul Conen de Prépéan a alcătuit un sistem de stenografiere pe baza grupării fonetice a sunetelor, pe care l-a perfecționat Emil Duployé (1833-1912).

Mai tîrziu, Emil Duployé a creat o nouă metodă de stenografiere, care îi poartă numele.

În 1834, bavarezul Xaver Gabelsberger a creat un nou sistem original de stenografie compus din fragmente simplificate ale scrisului cursiv german. Stenografia Gabelsberger a fost perfecționată de Stoltze apoi de Schrey.

Din aceste trei sisteme de bază s-au realizat nenumărate alte sisteme și adaptări.

În țara noastră, preocupările pentru stenografie încep în secolul trecut.

În 1848, C.A. Rosetti a ținut un curs de stenografie Taylor, după o adaptare a lui Charles Tondeur.

Prietenul și colaboratorul lui Rosetti, poetul Henrich Winterhalter (1808-1899), a format primii stenografi ai Parlamentului de atunci al României. Elie Bosianu

(1833-1916). elevul lui Winterhalter, a scos, la 1861 cel dintîi tratat de stenografie (sistem Taylor).

Stenografia Gabelsberger a fost adaptată limbii române în 1864 de Dimitrie Răcuciu, care, cu ajutorul mitropolitului Şaguna a tipărit prima carte de stenografie.

Stenografia după sistemul Duployé a fost adaptată limbii române în 1898 de Henri Stahl (fost profesor la Academia de Înalte Studii Comerciale, autor al mai multor lucrări de stenografie), care considera că stenografia Duployé este uşoară şi are meritul de a permite, fără abrevieri, o viteză de 100 cuvinte pe minut.

Există mai multe sisteme de stenografie. Nu ne-am propus să le discutăm aici. Considerăm însă că stenografia după sistemul Duployé, stenografie cu vocale, (alfabetul Duployé, abrevierile Stahl) este un sistem avantajos pentru că se poate învăţa repede, iar stenogramele respective se pot citi cu uşurinţă.
Acest sistem vi-l prezentăm în lucrarea de faţă.

CUI ÎI ESTE NECESARĂ STENOGRAFIA?

Stenografia este folositoare în multe domenii de activitate. De exemplu:

● *Şefilor de cabinete* (cabinete demnitari), secretarilor şi funcţionarilor care lucrează pe lîngă conducerile întreprinderilor şi instituţiilor. Acestora stenografia le dă posibilitatea să scrie repede şi corect discuţiile purtate în şedinţele de lucru, adrese şi comunicări, note telefonice ce urmează a fi transmise etc.

● *Specialiştilor şi tehnicienilor* care participă la diferite congrese, conferinţe cu caracter ştiinţific, economic, social-cultural-artistic şi trebuie să reţină integral sau parţial pe hîrtie discuţiile sau expunerile prezentate.

● *Celor care lucrează în aparatul de justiţie*, deoarece permite luarea rapidă de declaraţii şi interpelări care mai tîrziu pot fi prelucrate. De asemenea, poate folosi în copierea dosarelor pentru procese.

● *Cercetătorilor* din toate domeniile care vor să adune într-un timp cît mai scurt un bogat material bibliografic și de studiu din biblioteci.

● *Reporterilor* de toate categoriile, care în exercitarea profesiunii lor trebuie să noteze într-un timp record declarații ale personalităților importante, răspunsurile interlocutorilor în interviuri etc.

● *Studenților și elevilor* care de foarte multe ori trebuie să înregistreze prelegeri sau conferințe ținute de profesori și alți specialiști și pentru care nu există texte tipărite.

● Anumitor categorii de militari.

● Autorilor de lucrări și publiciștilor care au un volum mare de scris și vor să facă o înregistrare cît mai rapidă a ideilor.

● Stenografia poate fi folosită chiar și de *gospodine* care de multe ori au nevoie să noteze cît mai complet și precis anumite indicații asupra activităților gospodărești, de educare și instruire a copiilor, care se fac la posturile de radio și televiziune.

REȚINEȚI

● La primele lecții, folosiți un caiet cu pătrățele sau linii, pentru a vă obișnui cu proporția semnelor pe care le veți scrie și a vă ușura citirea lor

● După ce veți cunoaște semnele pentru toate literele alfabetului, veți alcătui cuvinte apoi fraze.

● Pentru scriere se folosește un creion cu mină moale, cu care nu va trebui să apăsați puternic, obosindu-vă astfel mina.

● Scrieți semnele pe cît posibil, caligrafic și clar, pentru a nu le confunda.

● Pentru a vă întipări în minte aceste semne sau cuvinte, este recomandabil să scrieți de cel puțin trei ori fiecare semn, cuvînt sau lecție. În felul acesta, după un timp veți reuși să

scrieți spontan fiecare semn la simpla lui auzire. Nu este greu, cere însă perseverență și conștiinciozitate la învățarea tuturor lecțiilor. Vă sfătuim să nu învățați lecțiile pe sărite, deoarece ele sînt prezentate într-o anumită ordine, legîndu-se între ele ca verigile unui lanț.

● După ce veți învăța 4-5 lecții, faceți o succintă recapitulare a semnelor și cuvintelor învățate bineînțeles, cu cartea închisă pentru a vă verifica cunoștințele căpătate.

● Prezenta lucrare este un curs de stenografie util celor ce doresc să învețe o metodă de scriere rapidă cu aplicarea imediată în practică.

● Lucrarea este împărțită în două capitole. Primul capitol se adresează celor care doresc să folosească stenografia în activitatea proprie, iar capitolul doi se adresează celor ce doresc să obțină viteze mari și să practice frumoasa meserie de stenograf.

PARTEA INTII

STENOGRAFIA INTEGRALĂ (gradul I)

Stenografia integrală cu vocale constă în înlocuirea alfabetului latin cu alfabetul stenografic, mai simplu, care ne ajută să notăm mai repede ceea ce dorim şi să citim cu uşurinţă.

LITERELE ALFABETULUI STENOGRAFIC

Alfabetul stenografic va fi învăţat de-a lungul mai multor lecţii.

VOCALELE

Un cerculeţ mic înseamnă *a*, unul de două ori mai mare va fi *o* şi, dacă literei *o*, îi punem un punct la mijloc, înseamnă *u*.

Ex.1

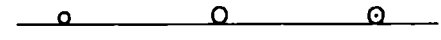

Litera *a* cu un punct deasupra înseamnă *i*, iar cu punct jos, *ă*. Aceste puncte se vor folosi doar la început. Mai tîrziu, după ce veţi cunoaşte bine alfabetul vă veţi putea dispensa de ele.

Ex.: 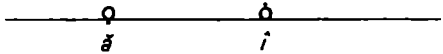

Un cerculeț tăiat în două este *e* și *i*. Jumătatea de cerculeț cu deschizătura în jos va fi *e*, iar cealaltă *i*.

Ex.: 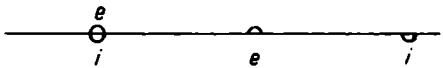

Vocalele *e* și *i* — legate de alte litere — devin mobile adică se pot scrie și în alte poziții decît cele arătate.

La începutul și sfîrșitul cuvîntului, *u* va fi scris ca un cîrlig.

Ex.: 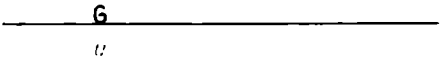

CONSOANELE

Orizontale 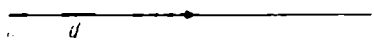

Verticale 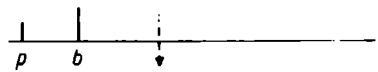

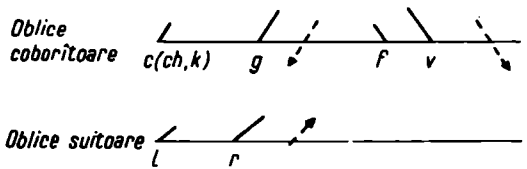

Toate aceste bastonașe se scriu de sus în jos, afară de *l* și *r*, care se scriu de jos în sus (după cum se arată prin săgețile punctate).

ROTUNDE

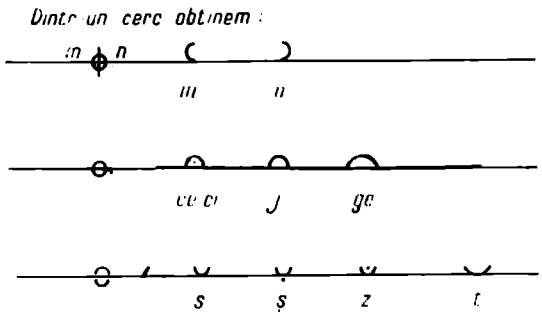

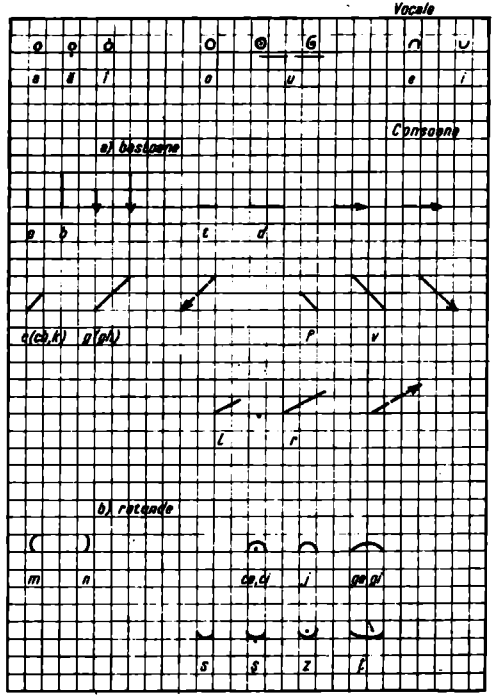
Vocale
Consoane
a) bastoane
b) rotunde

GRUPURILE NAZALE

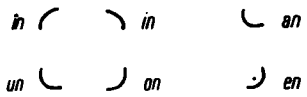

Grupurile formate dintr-o vocală urmată de consoana nazală *n*: *an*, *en*, *in*, *în*, *un* și *on* se numesc "nazale".

La începutul, sfîrșitul și interiorul cuvintelor nazalele devin mobile, ocupînd diferite poziții.

Numele proprii se subliniază pentru a nu fi confundate cu celelalte cuvinte.

În stenografie, vocalele:

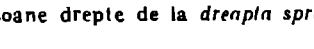

se trasează pe consoane drepte de la *dreapta spre stînga*.

Ex.: *la început*

ap

ab

at

ad

af

av

al

ar

la *sfîrșit*

pa

ba

ta

da

fa

va

la

ra

Vocalele rotunde între două consoane drepte vor fi scrise:
a) de la dreapta la stînga

pop

tot

lor

b) cînd cele două consoane formează un unghi, atunci vocala dintre ele va fi trasată în exteriorul unghiului.

Ex: pot

cot

lot

Semnele stenografice ale unui cuvînt se scriu, fără ridicarea creionului, unul în vîrful celuilalt.

— În cazul consoanei inițiale verticale sau oblice coboritoare se trasează în așa fel ca să se termine pe linia de bază.

Ex.:

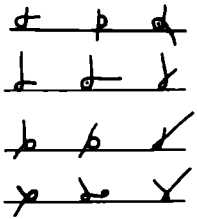

pol, pop, puf

bat, bud, bal

boc, coc, car

foc, fata, far

— În cazul consoanei inițiale orizontale ea va fi trasată pe linia orizontală

Ex.

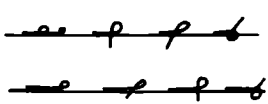

tata, top, toc, tul

da, dac, dop, dol

— În cazul consoanei suitoare ea se trasează începînd de pe linia orizontală (linia de bază)

Ex.

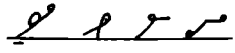

Lola, lup, lat, alta

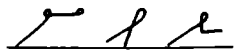

Rada, rob, raft

Ex.:

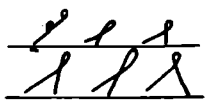

Laia, lac, lap

rab, rog, rav

Reţineţi-

● **Semnele stenografice se scriu, de regulă caligrafic, pentru a uşura citirea.**

● **Nu se ridică mîna de pe caiet pînă nu se termină cuvîntul.**

● **Se dă semnelor direcţia stabilită de alfabetul stenografic.**

Lecția 2

f, fa, af

f, fo, of

f, fu, uf

v, va, av

v, vo, ov

v, vu, uv

c, ca, ac

c, co, oc

c, cu, uc

g, ga, ag

g, go, og

g, gu, ug

p, pa, ap

p, po, op

p, pu, up

b, ba, ab

b, bo, ob

b, bu, ub

t, ta, at

t, to, ot

t, tu, ut

d, da, ad

d, do, od

d, du, ud

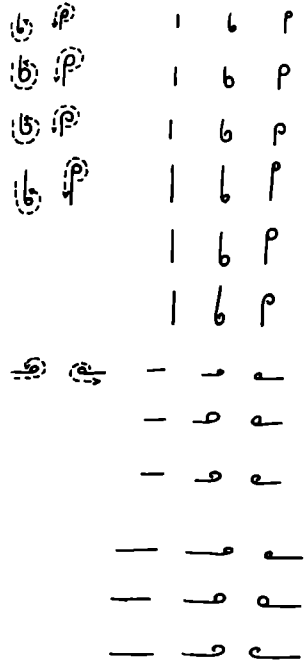

Lecția 3

l, la, al

l, lo, ol

l, lu, ul

r, ra, ar

r, ro, or

r, ru, ur

Lecția 4

m

n

ma

na

mo

no

am

an

om

on

mu

nu

um

un

Lecția 5

ce, ci

j

ge, gi

Lecția 6

s

ș

z

ț

• *Notă*

— Litera *h*, de regulă, se înlocuiește cu litera *a*.
— Orice consoană lăială cu o mică liniuță este dublă.

Ex.: să se

ceea ce

țițel

În primele lecții vom urmări prezentarea celor mai uzuale semne, cu care apoi vom forma propoziții și fraze. Poate unele din ele vi se vor părea alese la întîmplare, fără înlănțuire logică din punct de vedere semantic, însă semnele au fost în așa fel alese, îmbinate, încît să vă puteți însuși cît mai repede trăseele de scriere stenografică ale tuturor cuvintelor.

Lecția 7

A

ap, ab, at, ad

af, av, al, ar

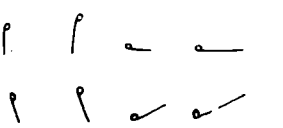

ac, ag

a, apa, apar, apac

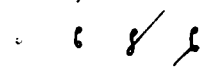

ab, aba, abar, abat

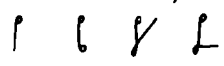

ata, atac, atacat

ad, Ada, ador

adu-l, atu, adu

aca, acar, act

ag, aga, Agata

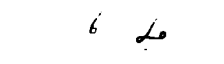

af, afară, aflat

av, aval, avar

Ala, alb, alta

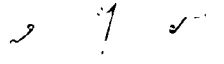

ar, ara, art

arc, arat, arată

Arad, alfa, alva

algă, alcool

aborda, acorda

adopt, adopta

aport, acord

alocă, aroga

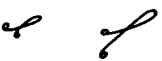

alur, alură

Lecţia 8

o

op, ob, ot, od

of, ov, ol, or

oc, og, oca, oga

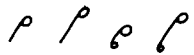

opa, opac, opt, optat

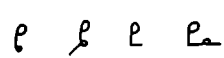

obol, obor, oblu

obroc, ota, otar

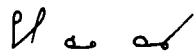

odată, odor, odă

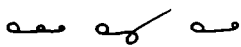

odala, ocară, octo

ocup, ogor

ogradă, oftat

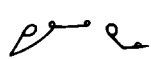

ov, oval

ocol, opal

olac, orac

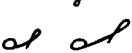

or, ora,

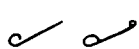

olar, orar

oral, olog

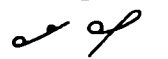

oracol, orb

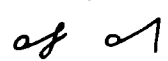

obadă, orgă

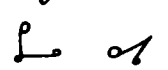

Lecția 9

U

up, upa, ub

ut, UTA, ud

udu, Udo

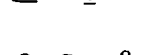

uf, uv

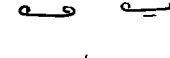

ul, ur

ura!

Lecția 10

P

pa, po, pu

Pop, pup, pap

papa, popa, pupă

pat, pot, pod

pac, poc, puc

pact, potop, pală 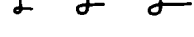

pal, pol, palat

plată, plută, placă 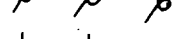

plagă, pag, papură 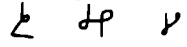

pàpară, papuc, paradă

paf, puf, pof

pov, puv, puvă

par, por, pur

părul, parc, porc

parcă, parol

păcat, Păcală

paraſă, pradă

plop, povară

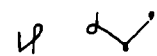

popotă, portal

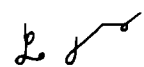

B

ba, bo, bu

bab, Bob, bub

baba, Bobo, buba

bat, bot, but

buta, Buda, bud

bag, bagă, bog

bac, buc, boc

bal, bol, bul

bor, bur, bura

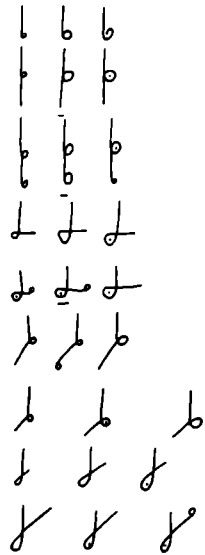

baltă, baladă, barcă

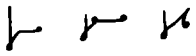

brat, brot, brut

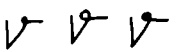

brad, brud

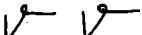

balot, baracă

barbă, bardă

batog, bloc

bloca, blocul

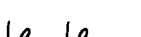

baltag, baroc

bardacă, buldog

bordo, Burada

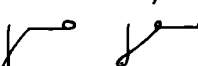

Lecția 12

T

ta, to, tu

tat, tata, tot

tut, tuta, tota

taf, tof, tufă

tac, toc, top

tact, tocat, tăcut

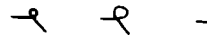

tup, tupă, tupo

tal, tol, tul

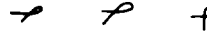

tob, tobă, tabu

tub, tubul, tuba

tav, tavă, tuvă 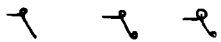

tog, togă, tugă

talpă, tarabă 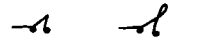

tolbă, turbă 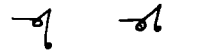

tabac, tabără 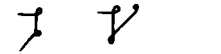

tort, tortă

toval, tocă

Lecția 13

D

da, do, du

dar, dor, dur 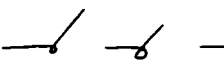

dog, doga, dop

dup, după, duc

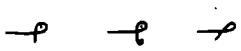

dal, dol, dul

dac, dacă, Duca

dobor, docar

daltă, Dora

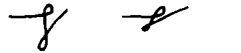

darac, dara

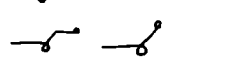

dură, darăb

Lecția 14

c

ca, co, cu

cot, cat, cît

cota, coto, cuta

cad, cadă, cod

cal, col, cul

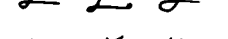

cola, colac, culac

clocot, clopot

calc, culc, călcat

culcat, calup, calcar

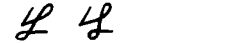

copt, capt, capăt

copcă, copac, capută

car, cor, Cora

cart, cartă, carat

caro, cură, coral

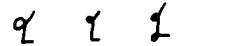

corp, carafă, caracul

calapod, caporal

crud, crudă, cablu

curat, curată, calcul

cap, capă, capot

copo, Coca, coc 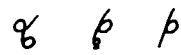

covor, cofar, caval

cofa, cartof

clar, clară

catalog, catarg

Lecția 15

G

ga, go, gu

got, gat, gata

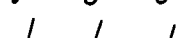

guță, gol, gal

gul, gură, graf

grav, grof, garat

galop, gafă, grotă

gata, gara, Gora

garafă, gardă

glob, glugă

gargară, grup

Lecția 16

F

fa, fo, fu

fac, foc, foca

fapt, faptă, fad

far, for, fur

fal, fala, fadă

fat, fată, fota

fuc, fug, fuga

fără, foc, fug

fagot, făcut

fără, far

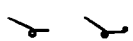

fald, fard

flota, fulg

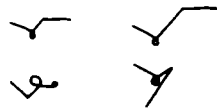

Lecția 17

V

va, vo, vu

vag, vog

val, vul

var, vor

vară, văr

vola, valora

vat, vată

vot, vota

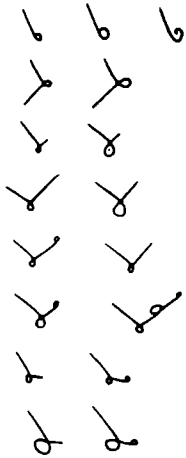

vîrf, vraf

vătaf, văduv

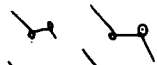

vad, văd

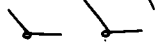

vodă, vadă

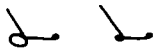

vorbă, varga

votcă, vapor

Lecția 18

L

la, lo, lu

lor, lar, lal

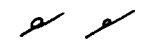

lat, lut, loto

lap, lac, loc

local, lacăt

Lolo, lup, lupă

larg, largă

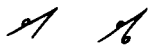

lat, lată

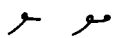

lodo, ludu

labă, lavă

Lotta, Lottar

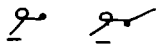

Lecţia 19

R

ra, ro, ru

rol, ral, rod

rob, robă, rocă

rac, roc, rad

raf, raft, Rada

rag, ragă, rugă

rug, rotar, rotor

radar, rodor

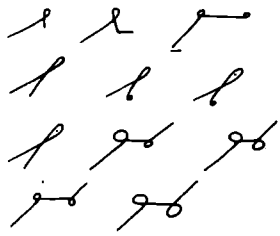

Transcrieţi şi descifraţi

1. 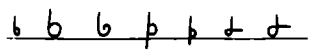
2. 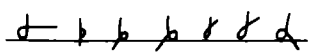
3. 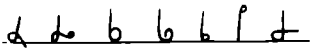
4. 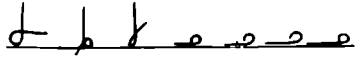
5. 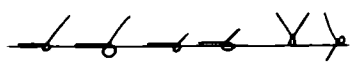
6. 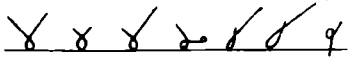
7. 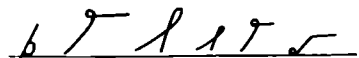
8.
9. 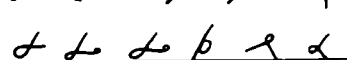
10. 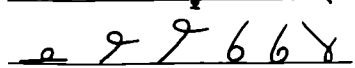

Verificaţi dacă aţi tradus bine semnele de la pag. 48

1. pa, po, pu, pop, pap, pat, pot

2. pod, pap, pac, poc, pal, pol, paf

3. puf, pata, bo, bu, ba, ab, bot

4. bod, bac, bal, to, tu, du, do

5. dar, cor, dal, dol, var, vac

6. vor, fol, for, fata, par, cor, cap

7. coc, rad, rab, lac, lat, alt

8. Lola, Rada, dac, doc, dop

9. cot, cată, cota, coca, laf, caf

10. tot, lot, rot, go, gu, val

Reţineţi

În stenograme, în loc de punct, se foloseşte o steluţă (x). Pe măsură ce veţi avansa cu exerciţiile, veţi renunţa la acest semn şi veţi scrie corect fiecare frază sau propoziţie nouă pornind de la capăt de rînd. Celelalte semne (semnul întrebării; semnul exclamării; virgula; punctul şi virgula; două puncte; semnele citării (ghilimelele); linia de dialog şi de pauză; parantezele; punctele de suspensie, se vor folosi numai în cazuri cu t o t u l d e o s e b i t e şi atunci le vom încercui pentru a nu le confunda.

Exerciţii recapitulative de scriere stenografică I

Pa tata, pa Tutu! 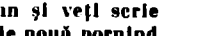

Otto, adu tu apă.

Oda e pentru Dodo, Dudu, Toto. 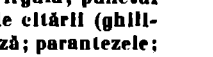

Dada, Ada.

Tata a dat toată apa.

Op, opa. Pop dă duda pentru

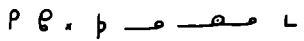

Bobo.

Pap toată boaba.

Bat odată o babă.

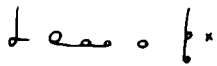

Uf, văd o fată cu fotă.

Vară, adă tu vata.

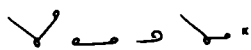

Văd Aradul cu rata.

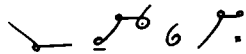

Radu e rudă cu Rada.

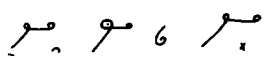

Ruth arată o roată.

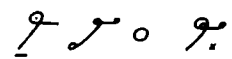

Lolo a luat un loto cu Lulu.

Aga e cuc dar are o ocă de apă

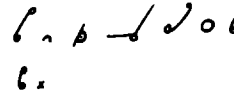

Uca cu Ucu dă apă la cal.

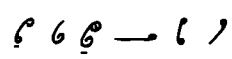

Lată e lada.

Lutul dă rod.

Rad la arat pe Radu ori pe Ruth.

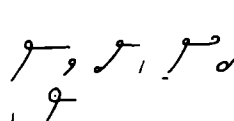

Luca a luat calul la cărat lut.

Gogu a vrut votcă albă.

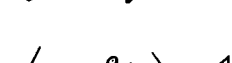

Adu pe Ada la baltă.

Fug cu un cal alb.

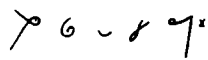

Văd o fată, o fur.

Fac foc în fugă.

Of, a oftat odată un opt.

Ador pe Puc.

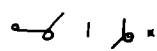

Baba are o cofă cu apă.

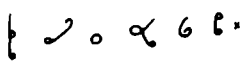

Tata e la paradă.

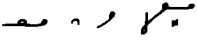

Octav are o turtă crudă.

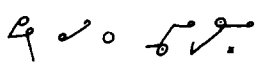

Văd un covor curat la Agata.

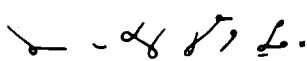

Aflu că vor un palat.

Vara cu vărul vor da un bal pe apă.

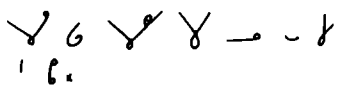

Vlad a dat o luptă pentru o fată.

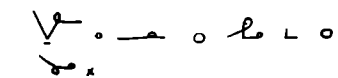

Baba a atacat cu vorba un văduv.

Văd un val oval.

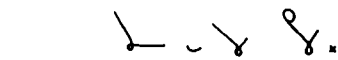

Car un par cu un cal.

Ada a vrut un brad.

A aflat un dogar.

Văd un raft larg.

Un lord are un cap.

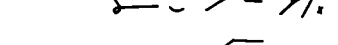

Rup o turtă în ogradă.

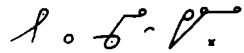

Dodo e rob la o fată.

O babă adoră o fată.

Aga a votat pe fugă.

Lulu a aflat o focă albă.

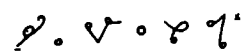

Fac pact cu act.

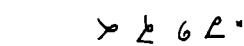

Fac gură în gară.

Cal culcat pe puf.

Pradă fără plată.

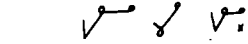

A turbat o focă.

Fac o baladă la o fată.

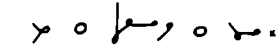

Tata a tocat plută cu turtă.

Popa are gută.

Car în grabă un dar cu dor.

Doru are un dog dur.

E culcat pe pod.

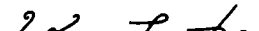

Fac o gafă la o fată.

Tudor e grav, e crud, e barbar

Vlad e vrac, dar e rudă cu Rada.

Văd cu lupa un rac.

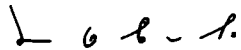

E ud de apă.

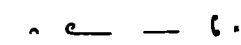

Uta are artă.

Ador pe olar pentru artă.

Olaf e avar.

Duc un dop de plută la tata.

Puc e culcat pe pat.

Gogu dă un obol la o fată.

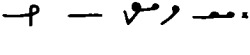

Un acar dă o ladă lată.

Ador cu dor un odor.

Adopt o fată.

Apăr o babă.

Aduc un aport la acord.

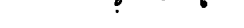

Adu o algă în obor.

Odaia are un obroc în ogradă.

Kurt are o orgă la un orb.

Apuc o pală de foc.

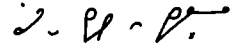

Tata e ca un plop.

Bagă turta în balot.

Parcă e păcat de povară.

Popa dă un pol pentru un papuc.

Păcală e pur.

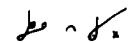

Vorba e crudă dar curată.

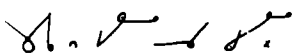

Legătura consoanelor rotunde (formate din semicercuri) cu vocalele

a) prin trasarea vocalelor în interiorul consoanelor

Ex.:

am, om, amu

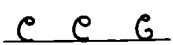

an, anu, Ana

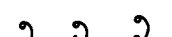

as, sa, aşa

b) **între două consoane (rotunde) sau între o consoană rotundă și una dreaptă (baston) ce formează un colț, vocalele se vor scrie în vîrful acelui colț.**

Ex.:

moș, naș, sos mac 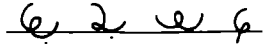

sat, mal, joc, 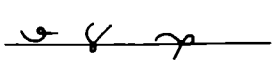

casă, lasă 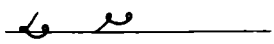

Nota

Se va urmări comoditatea scrisului printr-un traseu cît mai ușor.

Lecția 20

M

ma, am, om, omu

mat, mut

mata, mută, moto

mad, mod, moda 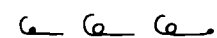

map, mapă 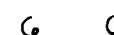

mal, molar

mam, mama, muma

mac, muc, moca

mar, mor, Mura

mag, Moga

macat, marcat

maldăr, murdar

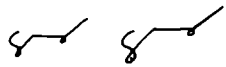

maramă, marcă

marfă, maro

martor, matcă

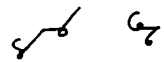

măcar, măduvă

măgură, mălură

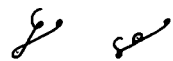

mărar, matur

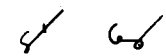

molcom, morcov

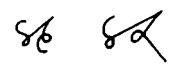

morgana, motor

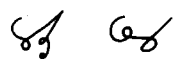

murmur, murmură

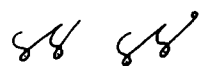

Lecția 21

N

na, an, on, un

nat, not, notă

nadă, nod, nud

nun, nună

Nana, num

nuc, nuca

natal, nul, nap

nor, noră, nară

nalbă, navă

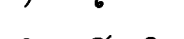

năbuc, năduf

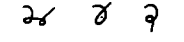

nagară, nurcă

nămol, nărav

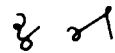

năvală, năvod

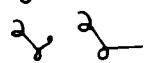

nodul, nord

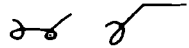

noroc, nuga

no, năut

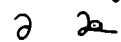

Lecția 22

Ce, Ci

ceată, ceas, ceață

apuci, roci, căci

aloci, duci, voci

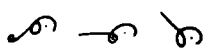

cir, Cira

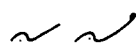

cică, Cifra

ciomag, ciolan

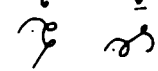

ciorap, ciornă

ciot, cioză

ciuf, ciur

Lecţia 23

J

Jak, jad, jaf

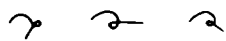

jalbă, jar, jaz

joagăr, joardă, jos

joc, jug, Doja

major, majoră, majorat

Lecția 24

ge, gi

geaba, geam, geamăt

rogi, ragi, gem

ger, gelos, geniu

geană, gin, Gina

Lecția 25

s

saca, sacoșă, salam

salată, sală, salvă

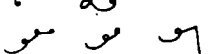

sap, sapa, supă, sar

sară, sat, scot,

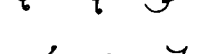

scut, slab, slav

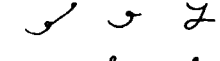

slobod, smoc, surpă

snob, snop, sofa

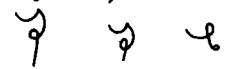

solo, soro, sus,

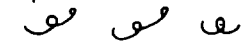

sos, spadă, spumă

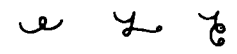

stă, stuf, sub

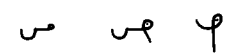

surdă, surlă, salut

Lecția 26

Ş

şapcă, şar, şcoală

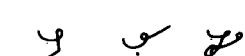

şoc, şnur, şlam, şort

şold, şpalt

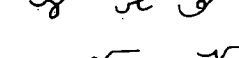

şură, şut, şubă

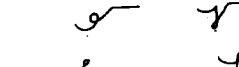

Lecția 27

Ţ

ţar, ţăruş, ţol

ţap, ţambal,

ţaţă, ţiţei

Lecția 28

Z

za, zadar, zadă 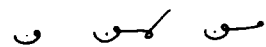

zar, zaraf, zăgaz

zăbală, zăbavă, 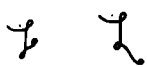

zăduf, zălog

zaţ, zor

zăvor, zbor 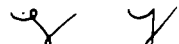

zburda, zbura 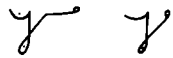

zeamă, zgură,

zlătar, zlot

zugrav, zuluf

Reţineţi

Cînd stenografiaţi, ţineţi corect creionul în mînă, fără să-l strîngeţi. Apăsarea reduce lu-ţeala.

Exerciții recapitulative II

Mă duc la mama, la Nana, la Doda.

Văd un mal.

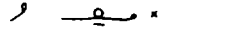

Mă mut la mama.

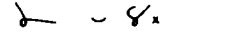

Văd moda nouă.

Nu-l văd pe Radu.

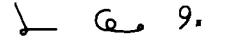

Mor pentru o fată.

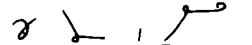

Baba are mac.

Nașul n-are nas.

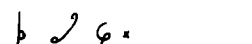

S-a născut nul.

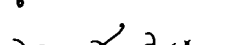

Mama, naşa, vor un dar.

Capăt un sac cu sodă.

M-am dus la tata-mare.

Naşa are votcă, are turtă.

Socru are masă mare.

Saşa are o cofă cu apă.

Taţa are sos sus în pod.

Vom lua masa acasă

Naşu s-a ras cu lama la vamă.

Saşa are pană bună.

Fac o glumă cu popa.

Tata-mare a afumat porcul.

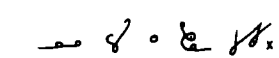

Văd fum acum la vapor.

Doru are un cal murg.

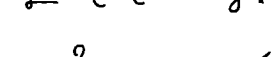

Dorm fără naşa acasă.

Al e bas pe vapor.

Vlad are pas mare.

Naşul a vrut o cană cu zăr.

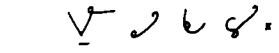

Dorm ras la masă.

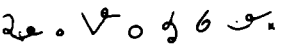

Las pe Nana acasă.

Duțu are pană roz.

M-a pus mama să dorm pe sofa.

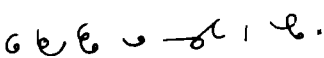

Safta e pe sofa cu Savu.

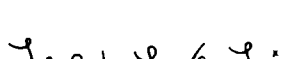

Văd o sobă cu gaz.

În zadar văd acum pe Savu.

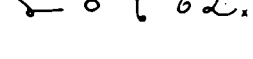

Amară e Mara.

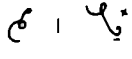

Magda are o mapă mare.

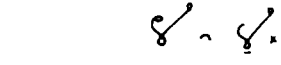

Adam s-a dus în sală.

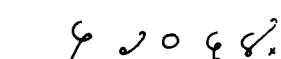

Savu are zăpadă pe casă.

A spus un bas bun.

Ela e în comă, e amar pentru Ana.

Marga are o navă navală.

Nașu are o notă sus.

Am un con de brad în mînă.

Omul are o armă: vorba.

Văd un nor sus pe nuc.

Puc are un os mare.

Zara a adus un urs.

Am o armă cu care trag în focă.

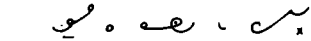

Doru a tras o salvă.

Mona are o salbă.

S-a născut o fată bună.

N-am văzut pe naşa cu naşu.

Marga şi Lulu văd o puşcă.

Dona e o fată care tună. 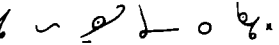

Mut moda. 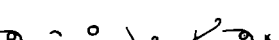

Am o alună.

Am un caz cu gaz. 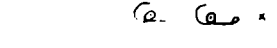

Socru, cuscru e sănătos tun. 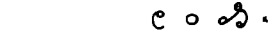

Naşa sapă după masă cu mult spor.

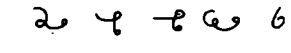

Moşu a făcut o turtă bună.

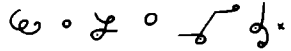

Nora s-a dus la Moldova cu Moga pe un cal şarg.

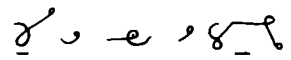

Văd un lac cu apă.

Tata e în sat.

Are fin în pod.

Azor are o rană.

Guma e cam roasă.

Lasă răţa în pace.

Faci o casă cu socru.

Jur că am un naș.

Magda are o scară.

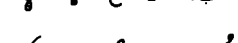

Toto a rămas la Cluj.

Am căpătat o turtă dulce.

Popa are caşcaval la Sascut, dar pastrama la Moldova.

Pop joacă mazurca cu fata.

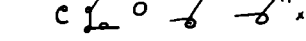

Colosală e Tuzla.

Văd o sofa de postav.

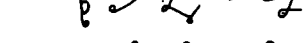

Dora are nămol pe nas.

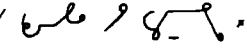

Mona dă sumar cu pomadă.

Raluca are un ogor mănos.

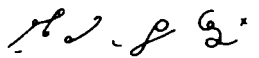

Am făcut turtă cu pastramă pentru tata mare.

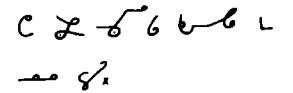

Am făcut o notă de calcul pentru caș.

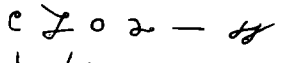

Văd o tavă cu apă.

Am adus un cojoc pentru socru.

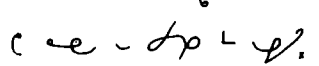

Mă duc jos să joc.

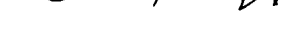

Am un ciur.

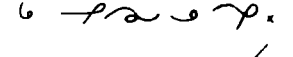

Vaca are jug.

Am aţa pe faţă.

Te rogi de mama ta pentru un cojoc.

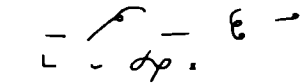

Te duci la cenaclu să apuci loc.

Jac are o căciulă de blană.

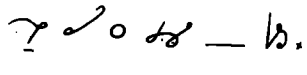

Joc cu un cojoc.

Jur că n-am făcut jaf.

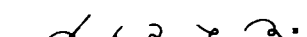

Am jar pentru Savu.

Am un ceas pe geam.

Doja face dojană pentru jug.

Fata e majoră.

Iola are uşă de rogoz.

Reţineţi

● **Lucraţi în fiecare zi! Lipsa de continuitate în stenografie ne face să uităm lecţiile învăţate şi să le luăm de la capăt.**

● **Nu treceţi la o nouă lecţie pînă ce lecţia precedentă n-a fost bine învăţată.**

Lecţia 29

Vocalele e şi i

În mod separat se scriu

Legate de alte litere devin mobile.

a) *În fața consoanelor bastoane:*
Vocalele *e* și *i* vor fi scrise *de la dreapta la stînga*.

Ex.:

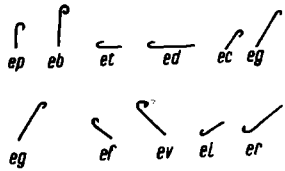

Pentru a deosebi pe *i* de *e* vom pune un punct.

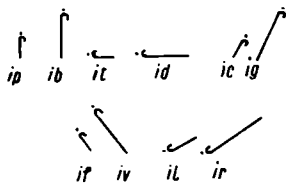

În fața consoanelor rotunde:

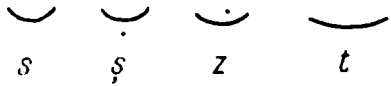

Vocalele **e** și *i* vor fi scrise în interior.

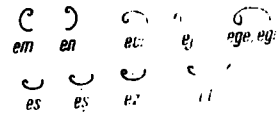

Pentru a deosebi pe *i* de *e* vom pune un punct.

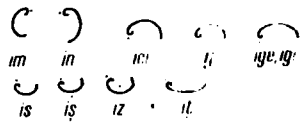

Citiți încă o dată:

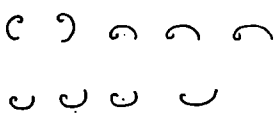

b) *La sfîrşitul cuvintelor*, vocalele *e* şi *i* vor fi scrise *pe cît posibil* în direcţii opuse.

Vocala *e* se va scrie la stînga sau în jos, în toate cazurile (după consoanele bastoane şi după cele rotunde).

Vocala *i* se va scrie invers, la dreapta sau în sus.

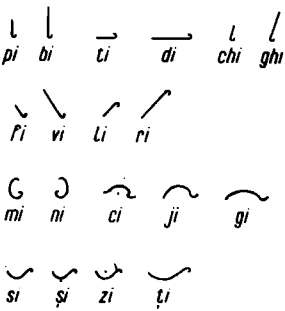

c) *Între două consoane*, *e* și *i* vor fi scrise în poziție opusă.

Ex.:

mere		metal	
merg		pescar	
de la		bemol	
care		perete	
mena		deltă	
lele		ureche	
rele		are	
tete		ale	
dete		carte	
cometa		departe	

este		Didi	
tel		comit	
emite		comite	
Leni		pisc	
mire		bine	
Mira		ofuri	
dîra		pereți	
cari		mineri	
mina		urechi	
Lili		ari	
Reli		Ali	
Titi		cărți	

eşti		miri	
til		linii	

Sînt cuvinte unde *e* şi *i* nu pot fi scrise decît într-o singură direcţie, şi atunci vom pune punct pentru *i* spre a-l deosebi de *e*.

Cîteva exemple:

cera		Cîra	
Bela		bila	
Vera		vîra	
bel		bîl	
cena		cîna	
chet		chît	

chel

chil

vele

vile

vela

vila

Berta

birt

Exerciţii recapitulative III

pentru familiarizarea cu poziţia lui e şi i.

Mama vine de departe la tine să-ţi aducă, turtă dulce. 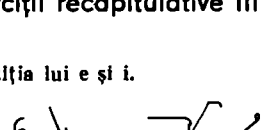

Vii cu mine la tata? Am o cană verde.

Aniţa are o carte bună. 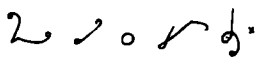

Văd prin geam păsări. 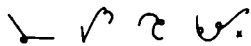

Lina este în Egipt. 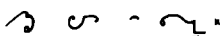

Văd un lup în vizuină.

Am un cadou de la tatăl meu. 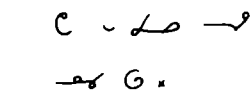

Merg cu Lili la Riţa.

Vino cu mine la mama. 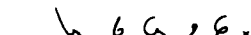

Ce zile calde.

Vino la mine cu o carte. 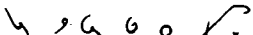

Lele, dă-mi un măr.

Am vrut să duc mere

și pere la medic, dar

n-a vrut, e un om!

Medicul m-a făcut să-

nătos fără mere, fără

pere, am să-l port

în inimă.

Un pescar dete de un

pisc.

Cina e gata spuse mama

Văd un om chel cu

un chil de vin.

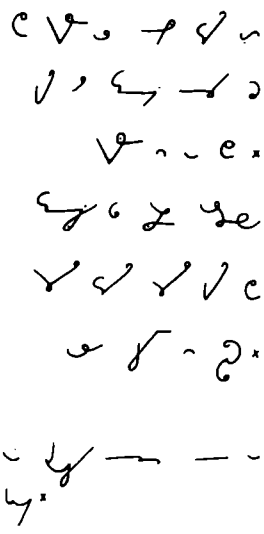

Bela are o bilă de metal.

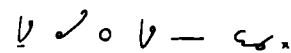

Am văzut o cometă,

dar fără coadă.

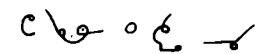

L-am bătut pe Titi,

acum e chit cu mine.

Un ofiţer se duce la paradă.

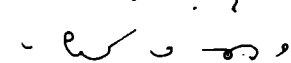

E om bun ofiţerul.

Un ostaş are un inel

pentru fata mea.

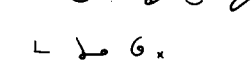

Ostaşii apără ţara

de la un capăt la altul.

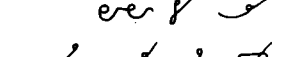

Mă duc în livadă s-o
văd pe Vera.

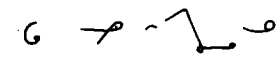

Till e ironic.

Văd un melc și merg
să-l duc în livadă la
Ana.

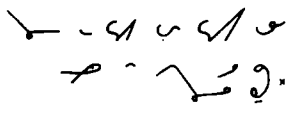

Mina are mult metal.

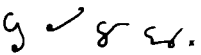

Am nisip în ochi, dar
tot văd un ofițer cu
o fată!

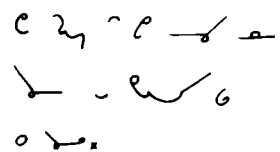

Lecția 30

Diftongi și triftongi

Diftongul este o grupă de două vocale care se pronunță în aceeași silabă.

Câteva indicații pentru trasarea diftongilor:

Diftongul oa -se scrie prin contopirea vocalelor o și a, de la dreapta la stînga (invers acelor de ceasornic).

Exemple de cuvinte care cuprind diftongul oa.

oare

oală

moară

boală

țoală

sfoară

goarnă

coarnă

coate foarte

poartă roată

doar

Notă

Pentru uşurinţă, traseul diftongului *oa* se va scrie, în general, de la dreapta la stînga.
Diftongul ou — se va scrie ca un o mai lunguieţ.

Exemple de cuvinte care cuprind diftongul ou.

ou erou

nou cadou

birou bou

În cuvintele articulate:

oul eroul

noul cadoul

biroul boul

ou nu mai este diftong şi se scrie ca cifra 8

— Diftongul (final sau izolat) *au* se obţine prin contopirea vocalelor *a* şi *u*.

Exemple de cuvinte care cuprind diftongii au, ău.

dau m-au

rău n-au

au s-au

Nota

au se va scrie ∞ pentru a nu fi confundat cu *na*.

— Diftongul final *eu (iu)* se va reda prin vocala finală *u*.

Exemple de cuvinte care se termină cu diftongul eu (iu).

ateneu		agiu	
meu		Hașdeu	
zeu		mereu	
teu			

Scrieți cuvinte cu terminația în: *ou, oa, au* și *eu*.

Alte exemple care ușurează învățarea corectă a trasării diftongilor.

EA		IA	
acea		piardă	
cea		amiază	
ceai		dezmiardă	
ceartă		fiare	
ceas		piață	
deal		viață	
leac			
mergă	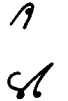		

țeapă		scriem *țapă*, *țavă*, dar citim corect: *țeapă*, *țeavă*.
țeavă		

IE - îl vom reda prin *e* dar vom citi corect *ie* în exemplele:

ied		baie	
iepure		cheie	
ieşire		femeie	

IE - se scrie cum se aude în cuvintele:

ploaie		miei	
foale			

Triftongul - este o grupă de trei vocale care se pronunţă în aceeaşi silabă.

Triftongul EOA

leoarcă

leoaică

Triftongul EAU

vreau

beau

vedeau

şleau

puteau

stăteau

Triftongul IAU, IAI

trăiau

grăiau

reiau

foiau

iau

grăiai

Cîteva exemple de cuvinte care se termină în ai, oi

plai		noi	
ploi		apăi	
foi		apoi	
voi		tai	
vai		dai	

în au, ău:

rău		s-au	
vreau		n-au	
dau		m-au	
grîu		v-au	
puteau		l-au	

Scrieți de mai multe ori cuvintele.

apăi, apoi

voi, foi

ial, iar

ai, oi

io, ia

iute, luda

leal, real

toi, doi

tai, dai

iau, iei

el, eu

ae, aia

au

bau, rau

dau, griu

doa, roa

foi, foaie

ploi, ploaie

Iuri, Iura

eul, Iola

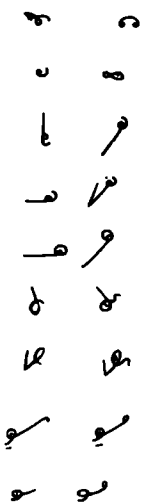

Exerciții recapitulative IV

Mă laud cu o lăută.

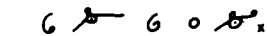

Leul fuge de Gina.

Aș veni la voi dar mi-e frică de Azor.

Mă doare burta și vreau iaurt.

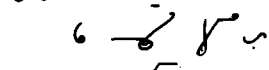

Cine vrea lapte cu cacao?

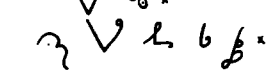

Joi vin la voi.

Vreau să merg la Ateneu

Noi doi purtăm o căciulă

E rău Puk.

Vreau să vină tata la noi.

Vine o ploaie deasă.

Iau azi masa la voi

Eu merg la Doina.

Am luat o sită deasă.

Caut pe un văr de-al meu. 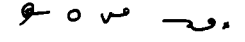

Tudor e năuc după Marta. 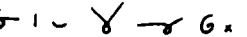

Fug că, uite, vine o ploaie.

Eu tai o ceapă.

Îmi iau rămas bun de la Achilina, Ilaria, și Aspasia.

Tu ai un ciur? 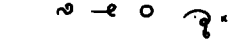

Elena și Lina merg la oraș.

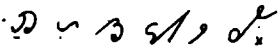

Saveta cu Domnica se duc la nuntă.

Oltea și Vasile se duc la Arad.

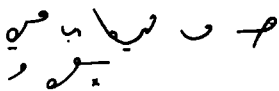

Niculai se duce la armată.

Catrina și Dochița se duc cu cofa la apă.

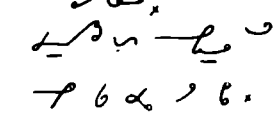

Dana are păr mare.

Ei se duc la noi.

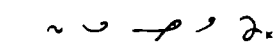

Dorul a plecat cu dor în lume.

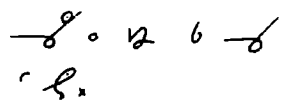

Am două oi la voi și un iepure negru.

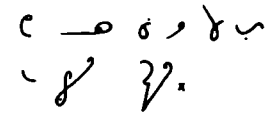

Iar mă laud cu lada mea.

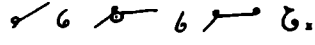

Pe plai e iarbă verde.

Dau un iepure pe un cal alb.

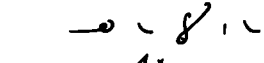

Puteau să vină la noi Savu și Saveta.

Beau vin roșu și scriu o scrisoare pentru socrul meu.

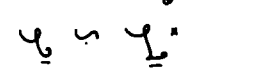

Ela are un inel de la Adam.

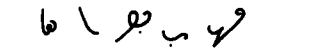

Folosirea nazalelor **(grupuri formate dintr-o vocală urmată de o consoană nazală *n*).**

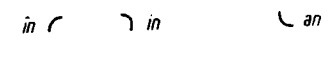

La începutul, la sfîrşitul şi în interiorul cuvintelor nazalele devin mobile, ocupînd diferite poziţii.

Ele se pot distinge şi citi cu uşurinţă în context.

Exemple:

Nu-i bine să-ţi vinzi paltonul în timp de iarnă.

Marin vinde mere.

Mai bune sînt ouăle.

Susţin că nu mai are rentă.

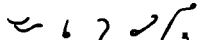

Oferind mere, pere fac o faptă bună.

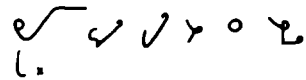

Gabi și Rica se află în impas.

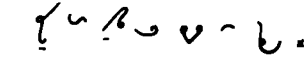

Nu ajung departe cu tine.

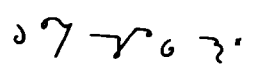

Văd un film cu un împărat.

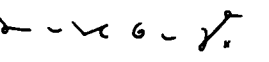

Vinde încălțări.

L-am prins cu mîța în sac.

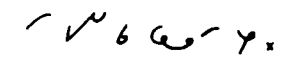

Lîngă mine este o fată ca un tigru de Bengal

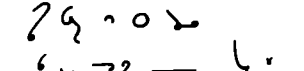

Nu mănînc fazan.

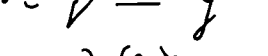

Gabi are păr ondulat.

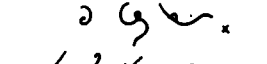

Am umblat prin Ungaria.

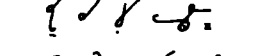

Ce cal sprinten văd.

Rica are avînt în muncă.

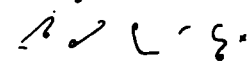

Lîngă mine am un singur om.

Azi vreau să vînd un cocoș.

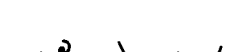

Eu nu pot să cînt în gînd.

Mergînd și culegînd flori.

Al are suflet bun.

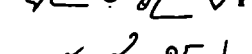

Culcînd copilul devreme faci un lucru bun.

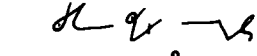

Furînd mere, pere, o superi pe lelea Maria.

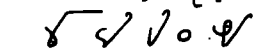

Vind un fazan și cumpăr un curcan.

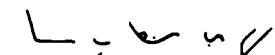

Lăsînd ușa deschisă, se face curent.

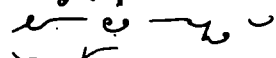

Bate vîntul tare.

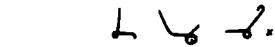

Culcînd pe Azor în pat nu-i bine.

Un singur cînt mă adoarme.

Ce avînt îți dă munca

A fondat țară nouă.

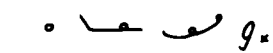

În furnal e multă fontă.

Mica are o muncă.

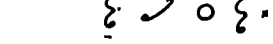

Vreau lapte prins.

Prind un laș de cămașă

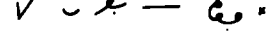

Nazalele an și en vor fi scrise mai mare.

Galeni are rang de om.

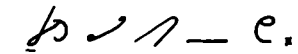

Tata e căpitan la marină.

Merg să văd opera „Carmen".

Vrea ceai de mentă.

Țin un discurs amplu.

Are bani la bancă.

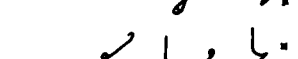

Sanda are rentă de la Sandu.

Aud un vals lent.

E pelican, nu fazan.

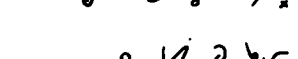

Fata are o fundă în păr.

Vladu e fundaș.

Nu-i este frig, are pal-
ton.

Buna are 10 nepoți, e
un avantaj!

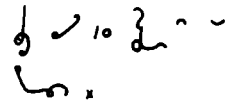

Are o rangă în mînă.

Marga e la rampă.

Văd un rond cu flori.

Am scris un rînd.

Iarna purtăm căciulă

Mergînd des în pădure
dai de lup.

Medicul garantează că se face bine Elena.

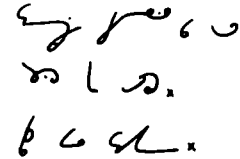

Coca cîntă mergînd.

Reţineţi

Nu treceţi la partea a doua a cursului înainte de a cunoaşte perfect lecţiile din partea întîi. Faceţi o recapitulare, apoi stenografiaţi textele din lecţiile cu exerciţii recapitulative, fără a privi stenogramele alăturate. Verificaţi exactitatea stenogramelor dumneavoastră, apoi citiţi-le. Rugaţi pe cineva să vă dicteze exerciţiile respective.

Exersaţi zilnic **pentru a căpăta siguranţă. După învăţarea stenografiei integrale, cu care se poate ajunge la o viteză de pînă la 100 de cuvinte pe minut, puteţi trece la învăţarea abrevierilor, care fac obiectul părţii a doua a cursului şi cu ajutorul cărora veţi ajunge la dublarea vitezei.**

PARTEA A DOUA

STENOGRAFIA CU APLICAREA ABREVIERILOR (gradul II)

TEHNICA APLICĂRII ABREVIERILOR

Pentru obținerea vitezei, stenografia se bazează pe un număr mare de abrevieri.

Abrevierile au ca scop reducerea traseului prea lung al unor cuvinte, astfel încît să se poată scrie printr-un semn mai multe cuvinte.

Învățînd tehnica abrevierilor, veți reuși să scurtați cuvintele, să le simplificați traseul, să faceți eliminări de litere, cuvinte, și cu timpul, să prindeți „din zbor" și cea mai înflăcărată cuvîntare.

Exersînd zilnic, veți putea dobîndi viteza dorită.

A abrevia· în scris înseamnă a nota un cuvînt, un titlu etc. printr-un simbol, printr-o prescurtare.

Și în scrierea obișnuită folosim atunci cînd ne grăbim abrevieri ca de pildă:

În loc de pentru	scriem pt.
producție	scriem prod.
coeficient	scriem coef.

specific	scriem	specif.
insuficient	scriem	insuf.
întreprindere	scriem	întrep.
instituție	scriem	instit.
suficient	scriem	suf.
anul curent	scriem	a.c.
anul trecut	scriem	a.t.
anul viitor	scriem	a.v.
articol	scriem	art.
asupra	scriem	as.
bun pentru	scriem	b.p.
bucăți	scriem	buc.
conform	scriem	cf.
cont curent	scriem	ct.crt.
cod civil	scriem	cod.civ
duzină	scriem	dz.
efect	scriem	ef.
greutate brută	scriem	gr.br.
greutate netă	scriem	gr.n.
nominal	scriem	nom.
ordin	scriem	ord.
nostru	scriem	ns.
post scriptum	scriem	p.s.
recomandat	scriem	recom.

scadență	scriem scad.
subscris	scriem s.s.
stimată	scriem stim.
valoare nominală	scriem v.n.
valoare reală	scriem v.r.
vagon	scriem vag.
Căile Ferate Române	scriem C.F.R.
Casa de economii și Consemnațiuni	scriem C.E.C.
Comitetul de Stat al Planificării	scriem C.S.P.
la sută	scriem %
la mie	scriem $^0/_{00}$
și altele	scriem ș.a.
și așa mai departe	scriem ș.a.m.d.

În stenografie, fiecare își poate face — și este necesar să-și facă — un număr de *abrevieri personale,* adecvate domeniului în care lucrează. Este foarte important ca abrevierile să aibă la bază o construcție logică. Ele se aplică în locuțiuni, expresii cunoscute sau alte grupuri fixe de cuvinte. Aceasta pentru ca într-adevăr rezultatul abrevierilor să fie acela de a ușura munca fizică a mîinii, dar să nu sporească cu mult efortul cerebral la descifrare.

Cîteva exemple pentru a ne deprinde să facem abrevieri.

— **Se scrie primul cuvînt întreg iar din următoarele se scrie numai litera cu care începe.**

face parte

face față

face cunoscut

masă plastică

masă lemnoasă

medico-farmaceutic

medico-sanitar

adunări lunare

adunări de partid

adunări sindicale

adunări generale

bun venit

bun găsit

metode înaintate

metode înaintate de muncă

nivel de trai

nivel de trai material

nivel de trai material
și cultural

norme de consum

lupta noastră

loc de *m*uncă

pur şi *s*implu

cîtuşi de *p*uţin

asigurare

asigurări sociale

asigurări sociale
de *s*tat

gazeta de *p*erete

gazeta de *u*zină

în *cazul* cînd

în *cazul* de *f*aţă

radio şi *t*eleviziune

*radio-a*matori

birou politic

birou executiv

— **Se taie cu o linie cuvintele care se repetă**

ceea ce

să se

zi de zi

ceas de ceas

an de an

fel de fel

— **Abrevieri care se citesc prin deducție**

în adevăratul înțeles
al cuvîntului

ridicarea productivității
muncii și reducerii prețului
de cost.

reducerea incapacității temporare
de muncă

alianța clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare

îndeplinirea și depășirea planului
de stat la toți indicatorii

dezarmare generală și totală

evidențiați și fruntași în întrecerea socialistă

extinderea metodelor avansate
în muncă

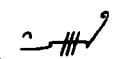

desființarea exploatării omului de către om

— **Abrevieri alcătuite numai din prima literă a primului cuvînt și prima literă din cuvîntul următor**

puțin cîte puțin

peste putință

cîteva cuvinte

găsesc de cuviință

de drept

vice-versa

paralel

se știe

se spune

binevoi

binevenit

bunăvoință

binefacere

bineînțeles

— **Abrevieri ghicitori care cuprind cuvinte sau proverbe cunoscute.** (Cuvintele puse în paranteză nu se scriu ci se ghicesc).

Stă picior (peste picior)

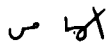

De voie (de nevoie)

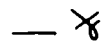

Buturuga (mică răstoarnă carul mare)

Bate (fierul cît e cald)

Boală (lungă moarte sigură)

Să nu dai (vrabia din mînă pe cioara de pe gard)

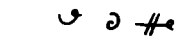

L-a legat de mîini (și de picioare)

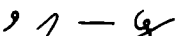

Cu o floare (nu se face primăvară)

Dragostea înțelege (toate limbile)

Dragostea e oarbă (dar căsătoria îi găsește leacul)

Cine caută nevastă (fără cusur neînsurat rămîne)

Și cioara-și (laudă puii)

Vezi mama, (apoi ia fata)

Să cumperi vecinii întîi, (și apoi casa)

Un prieten face (mai mult decît o pungă cu galbeni)

Nu alerga după (trăsura care nu te aşteaptă)

Lupul lup (rămîne)

Şi măgarul (se vinde în tîrg cu caii)

Nu cerceta (aceste legi, că eşti nebun, cînd l-enţelegi)

Errare (humanum est, perse verare diabolicum). A greş e omenesc a stărui în greşeală e lucru diabolic).

Pentru unii mumă (pentru alţii ciumă)

Ochi (pentru ochi, dinte pentru dinte)

Cine se scoală (de dimineață departe ajunge)

Ziua bună (se cunoaște de dimineață)

La bătrînețe (se simte cine nu s-a cruțat la tinerețe)

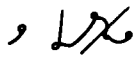

Pe bătrîn (să-l cumperi, să nu-l vinzi)

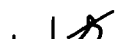

Nu după suman (trebuie judecat omul)

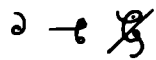

Nu e bună coada (care a mai slujit la alt topor)

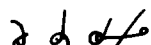

Să bei vinul (dar să nu te bea)

Ora dimineții (e aurul vieții)

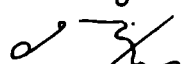

Omul face banii, (nu banii pe om)

Vai de oaie (între lupi!)

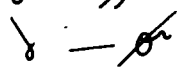

Aurul, (şi în gunoi tot aur rămîne)

A învăţa (niciciînd nu e tîrziu)

Abrevieri practice

\+ mort, murit, plus
putem obţine şi:
plusvaloare plusprodus

= egal, acelaşi, aceeaşi
putem obţine şi:

≠ acelaşi lucru

≡ aceeaşi problemă

≒ acelaşi fel

	nouă, noi
	unul după altul
	mănăstire
	creştin
	mijloc
	centru

Notă: Putem citi şi unii după alţii, mănăstiri, creştini, mijloace, centre.

Cu semnul ×

Înmulţire, ori, putem obţine şi :

oricare		oricînd	
orice		orice mijloc	
oricine		oricît	

oricum		orice mod	
oriunde		orice împrejurare	

Simplificări

În loc de auto putem scrie un *o* tăiat cu o linie. Vom cîștiga în viteză

Ex.:

automat		automobil	
autocrat		autoapărare	
autonom		autocar	
autobază		autogară	

în loc de proces **facem** un o mai mare

Vom cîştiga în viteză

Ex. proces tehnic

„ tehnologic

„ de fabricaţie 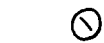

„ chimic

etc.

În timpul stenografierii, cuvintele vor fi şoptite sau pronunţate în gînd, fapt care va uşura formarea legăturii reflexe între sunet, înţeles şi semn.

Numerele și cifrele

(după metoda prof. Henri Stahl)

În cifre, numai zerourile se pot prescurta și se înlocuiesc printr-un punct. Un punct deasupra cifrei reprezintă sutele, la dreapta cifrei miile, dedesubt milioanele, iar la stînga miliardele.

200	$\dot{2}$
2 000	$2\cdot$
2 000 000	$\underset{\cdot}{2}$
2 000 000 000	$\cdot 2$
230 000	$230\cdot$
200 000	$\dot{2}\cdot$
500 000 000	$\underset{\cdot}{\dot{5}}$

Fracțiile se scriu astfel:

$\begin{matrix}1\\5\end{matrix}\ \begin{matrix}2\\4\end{matrix}\ \begin{matrix}1\\3\end{matrix}$ în loc de $\frac{1}{5}\ \frac{2}{4}\ \frac{1}{3}$

Numeralele multiplicative: îndoit, întreit, împătrit, înzecit, însutit, înmiit, se scriu punînd înaintea cifrei respective un *în* stenografic.

îndoit	⌒2	înzecit	⌒10
întreit	⌒3	însutit	⌒ì
împătrit	⌒4	înmiit	⌒1·

Cifrele romane I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX etc.

le vom înlocui cînd stenografiem cu cifrele arabe adică: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.—

Rețineți. *numai* zerourile le vom prescurta.

Dacă vrem să scriem 3% vom pune un mic zero deasupra cifrei.

Ex. :

3%	$\overset{\circ}{3}$
4%	$\overset{\circ}{4}$
5%	$\overset{\circ}{5}$

Dacă vrem să scriem *5 grade*, vom pune un mic zero la dreapta cifrei.

Ex.:

5 grade	5°
10 grade	10°
100 grade	1°

Repetările de numerale care arată aproximația (la numerale mari), cum ar fi *sute și sute, mii și mii, milioane și milioane, miliarde și miliarde* se notează prin două puncte în loc de unul.

Ex.:

sute și sute	$\ddot{1}$
mii și mii	$1^{\cdot\cdot}$
milioane și milioane	$\underline{1}$
miliarde și miliarde	$\dot{-}1$

Numeralele ordinale: al doilea, al treilea, al zecilea, al sutelea se notează printr-o mică liniuță orizontală

2— al doilea	10 — al zecilea
3— al treilea	100 — al o sutălea

Abrevierea sufixelor, a prefixelor și a unor grupuri fixe de sunete comune mai multor cuvinte uzuale.

Abrevieri cu ajutorul unui punct

1) — Punctul pus deasupra primei litere a rădăcinii* abreviază grupurile: *trans*, *tram*, *tran*.

transport tramvai

transform trambulină

*) Nu folosim termenul rădăcină în accepția în care se folosește în lingvistică. În cazul de față, numim rădăcină partea din cuvînt care nu se abreviază, care rămîne a fi stenografiată integral, după stenografierea prescurtată a prefixelor, a sufixelor sau a altor grupuri de sunete care se întîlnesc în mai multe cuvinte uzuale.

transferat trandafir 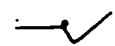

transbordare tranșă

2) — Punctul înaintea primei litere a rădăcinii abreviază grupurile: *inter, intre, intru, intr-o, intra (indru, indre).*)

intern întreprindere

interval întreține

interviu întrucît

întrecere într-una

întrec introducere

întreg într-adevăr

*) prin extindere.

Intreb		Intr-ajutoare	
Intrema		Indrumare	
Intreprinde		Indreptar	

3) — Punctul dedesubtul ultimei litere a rădăcinii abreviază grupurile: *iune, tiune, (tie), siune, (ziune,) (sie), ciune.*

moțiune		pensie	
chestiune		sesiune	
relație		acțiune	
misiune		amărăciune	
		leziune	

4) — punctul la dreapta abreviază grupurile: *tiv, siv, ziv (tive, sive)*

motiv		operativ	

optativ vocativ

relativ evaziv

decisiv captiv

5) — Punctul deasupra ultimei litere a rădăcinii, va reprezenta terminațiile în *lui*.

nepotului mărului

omului satului

fratelui soarelui

vărului carului

socrului

6) — Punctul deasupra rădăcinii, indiferent unde, abreviază grupurile: *tal, tate, tăți (tivitate)*.

calitate cetate

fatalitate		mutat	
emotivitate		societate	

7) — *Abrevieri cu ajutorul unor semne* — Terminațiile *mant, ment, mînt*, se scriu printr-un accent ascuțit pus deasupra rădăcinii cuvîntului, iar terminația *minte* printr-un accent grav.

alarmant		fundament	
moment		element	
frămînt		document	
jurămînt		zăcăminte	
pămînt		oseminte	
regulament		fierbinte	
deranjament		rugăminte	

8) — Terminaţiile *lor, ilor, lelor* se redau printr-un *r* stenografic scris la dreapta.

oamenilor		maselor	
legilor		banilor	
românilor		societăţilor	

9) — Terminaţiile: *ţionar, ţional, ţionat, ţionăm, ţionează* formează sufixe derivate.

funcţionar		raţional	
dicţionar		funcţionat	
acţionar		pensionat	
funcţional		acţionat	
naţional		impresionat	

funcţionăm funcţionează

reacţionăm menţionează

menţionăm

10) — Terminaţiile *mentar, mentare, mintare* se redau printr-un *m* stenografic pus deasupra sau la dreapta rădăcinii cuvîntului.

parlamentar comentar

regulamentare documentar

înmormîntare

11) — Terminaţiile: *anţă, enţă, inţă, (ont, unţ)* se redau prin *an, in, on* scrise intenţionat cu colţ

ambianţă

şedinţă esenţă

ştiinţă clemenţă

voință		conștiință	
bunăvoință		vigilență	
ființă		glonț	
dorință		munți	

12) — Terminațiile: *escu,ească, ești* se redau prin doi *e* stenografici uniți, care cu deschizătura în sus se vor citi *escu*, în jos *ească* și la stînga *ești, este*.

citesc		gîndesc	
citească		gîndească	
citești		gîndești	
Popescu		iubesc	
Popeasca		iubească	
Popești		iubești, iubește	

13) — Terminațiile: *ism, asm* se redau printr-un *l* stenografic pus perpendicular pe ultima consoană a rădăcinii cuvîntului.

egoism		fantasm	
ateism		romantism	
basm		budism	

14) — Terminațiile:

1. *litudine* se notează printr-un *d* stenografic apăsat;

Exemple:

altitudine		latitudine	
atitudine		longitudine	
aptitudine		certitudine	

2. *bil* se notează printr-un *b* stenografic apăsat;

Exemple:

amabil abil

contabil mobil

3. *grafie, graf.* se notează printr-un *f* stenografic apăsat:

fotografie poligrafie

geografie tipografie

litografie

4. *logie, log*, se notează printr-un *g* stenografic apăsat;

filologie filolog

fiziologie fiziolog

radiologie radiolog

15) — *Grupurile str, zdr și st* se obțin print-o liniuță pusă tangent (la începutul, sfîrșitul și mijlocul cuvintelor).

străin		stric	
straniu		atrig	
strămoș		atest	
străbun		modest	
străbate		gust	
stradă		nostru	
străinătate		ministru	
străduință		registru	
zdravăn		industrie	
zdrobit		demonstra	

zdrelit		anost	
stagiu		peste	
stabilesc		cost	
stăvilar		vast	
catastrofă		fost	

păstrez		păstrat	
păstrăm		păstrare	

16) — *Isto* se redă printr-un *i* (sau *e*) stenografic mai mare la începutul cuvîntului.

istorie		istorice	
istoria		istoric	

17) — Terminația *ist* se redă printr-o liniuță perpendiculară așezată pe ultimul semn.

mașinist		jurnalist	
dentist		publicist	
copist		nuvelist	
familist		artist	
socialist		corist	
egoist		trist	

18) — *Contra, contro, contri* - se obține printr-un *c* stenografic.

contrar		contravenție	
contract		control	
contractual		controlor	
contraria		contrazis	

contrariu		contribui	
contrast		contribuabil	
contravaloare		contribuție	

19) — *Ex (exa, exo), exteri (exter, extra, extre)* se redă printr-un *e* stenografic

explica		exalta	
exporta		examen	
exploata		exaspera	
expulza		exigență	
excavator		exotic	
excedent		exterior	
excelență		extern	
excepțional		extraordinar	

exact extras

exactitate extrem

20) — *Circum, circu* - se redă printr-un *t* stenografic.

circumstanță circulă

circumferință circulară

circumscripție circuit

circumspect circulație

21) — *Supra, super* - se redă printr-un *s* stenografic pus deasupra cuvîntului:

supraomenesc supraproducție

supraom suprafață

suprastructură suprapus

supraveghea superlativ

suprapune superb

22) — *Asupra* - se redă printr-un a stenografic pus deasupra cuvîntului următor.

Exemple:

asupra noastră asupra mijlocului

asupra voastră asupra omului

asupra mea asupra chestiunii

23) — În loc de *electro,* scriem un *l* stenografic.

electrotehnic electrocuta

electromecanic electrician

Electronica electroterapie

24) — *Negația ne-* se redă printr-un *n* stenografic pus înaintea cuvîntului.

nesfîrșit		necugetat	
nespus		nemurire	
necontenit		necaz	
nenumărate		necondiționat	
neînțeles		neglijent	
nemijlocit		nenorocire	
nenormal		nefericire	

25) — *Nemai* - se redă printr-un *nm* stenografic.

nemaiauzit		nemaiavînd	
nemaiîntîlnit		nemaivăzut	
nemaipomenit		nemaivăzînd	

26) — *Tor (tură, ter, tător)* - se redă printr-un *t* stenografic pus la sfîrșitul cuvîntului.

dator		curgător	
creditor		lectură	
natură		moștenitor	
caracter		vorbitor	
cutare		cercetător	

27) — *Sub* - se redă printr-un unghi ascuțit pus sub rădăcina cuvîntului

sublinia		subscripție	
subliniez		subsemnat	
subliniind		subsol	
subordona		substanță	
subscrie		subvenție	

28) — Printr-un *t* stenografic la începutul cuvîntului obținem: *tra, tre, tri, tro, tru.*

trăsură		trepidație	
trasat		tribunal	
traversa		tricolor	
trăgaci		tricota	
treabă		trimis	
treacă		trimite	
trebuie		trusou	
treier		trubadur	
tremura		trufaș	

29) — Printr-un *d* stenografic la începutul cuvîntului obținem: *dra, dre, dru.*

dragă		dregător	

dragoste drege

dramă dresură

dresaj drugul

30) — Printr-un *p* stenografic la începutul cuvîntului se notează: *pra, pro, pre, pri, pru.*

practică prezent

pradă premieră

prașilă premisă

prăfui prenume

prăvăli presară

prealabil presus

preaviz prevăd

precar prezidiu

prepar pricină

preceda

prematur

precoce

precum

predomină

predare

prelua

precept

premia

preocup

preocupare

prieten

primus

primăvară

protocol

procuror

producție

produs

proiect

probă

problemă

probabil

31) — Printr-un *b* stenografic se notează: *bra, bri, bro, bru.*

brățară

Brașov

brigadă

brigadier

brici

brișcă

brodează

bromură

broșură

broșat

brumat

brutar

brutal

32) — Printr-un *c* stenografic se notează: *cre, cra, cro, cru.*

crater		creează	
cratiță		creșă	
creadă		crematór	
creare		criteriu	
credință		cromat	
creator		cruzime	
creditor		critic	

33) — Printr-un *g* stenografic se notează: *gra, gre, gri, gru*

gramatică		grenadă	
graniță		greșală	
granulă		grimasă	

grațiere		grumaz	
gravitație		grupuri	
grădină		grupare	
grămadă		gravat	
gravură		grefat	

34) — Printr-un *f* stenografic se notează: *fru, fra, fre, fri (fri)*

fructe		frazeologie	
fructoză		frapat	
fruntaș		frecvent	
frumos		frezor	
fructieră		frescă	
frucadă		frizer	

frămînta frisoane

franceză frînă

35) — Printr-un *v* stenografic se notează: *vre, vra.*

vreme vraja

vreuna vraci

vreunul vrăjmaș

vreodată vrabie

36) — Eliminarea lui *r* din mijlocul unor cuvinte nu îngreunează citirea lor.

aprobat oprire

aprobare abrogat

aprobăm abrogare

aproape abreviativ

aprovizionare agregat

apreciat agramat

oprimat agricol

— Semnul + inaintea cuvintului poate fi folosit în cuvinte ca:

plusprodus plusvaloare

Listă de abrevieri

mult

mai mult

mult mai

mult mai mult

foarte mult

mai puţin

mai mult sau
mai puţin

mai mult decît
atît

mai mult ca
oricînd

mai bine

mai mult sau
mai puţin bine

atît şi nimic
mai mult

cît mai

cît mai mult

cît mai puţin

cît mai bine

numai

nu numai

nu mai mult

nu mai puțin

nu e mai
puțin adevărat

ceea ce

din ce în ce

din ce în ce
mai mult

din ce în ce mai
bun

din ce în ce
mai puțin

cel mai (cea mai)

cel mai mult

cel mai puţin

cel mai bine

în ceea ce priveşte

ceea ce se numeşte

ceilalţi, celelalte

cel din urmă

cel dintîi

cel puţin

să se

ţiţei

din punct de vedere

din acest punct de vedere

din mai multe puncte de vedere

din multiple puncte de vedere

din toate punctele de vedere

în această privință

în privința aceasta

în această chestiune

în chestiunea aceasta

în această direcție

în direcția aceasta

pe de o parte

pe de o parte și de alta

ici şi colo	
centru	
de exemplu	
de asemenea	
de pildă	
de fapt	
de drept	
de regulă	
multiplu	
multiple	
multilateral	

egal, acelaşi, acelaşi

în acelaşi timp

acelaşi lucru

acelaşi fel

aceeaşi problemă

aceeaşi chestiune

am onoare

avem onoare

am avut onoarea

după cum

după cum am avut onoarea

după cum ştiţi

după cum cunoaşteţi

după cum se cunoaşte

după cum vedeţi

mai cu seamă

mai ales

ca nu cumva

principal

principii

la un moment dat

în momentul de faţă

următor

proces

minim

maximum

ca să zic aşa

ş. a. m. d.

mijlocire

mijlocim

mijlociţi

mijloc

mijloacele

deoarece

de aceea

deocamdată

din contra

din aceasta

din această cauză

din cauza aceasta

din multe cauze

din mai multe cauze

din multiple cauze

din diverse cauze

de-a lungul şi de-a latul

de jur împrejur

binevoiţi, bunăvoinţă

vă rog, vă rugăm

rugîndu-vă

puțin cîte puțin

peste putință

cîteva cuvinte

găsesc de cuviință

pe baza

baza

bază materială

bază tehnică

bază tehnico-materială

baza tehnico-materială a socialismului

baza sportivă

obţinut

obişnuit

economic

economico-financiar

etcetera

deodată

totodată

totdeodată

o dată pentru totdeauna

o dată pe an

nici

nici un

niciodată

de la început

cunoştinţă de cauză

având în vedere

am în vedere

avem în vedere

cu o oră înainte

se vede

să vedem, să vedeţi

cu această ocazie

cu alte cuvinte

să-mi permiteți

să-mi dați voie

să-mi îngăduiți

înainte

înainte de toate

mai înainte

mai înainte de toate

de aici înainte

tot

cu toate

toate acestea

cu toate că

cu toate acestea

cu drept cuvînt

pe drept cuvînt

pînă la oarecare punct

dacă nu mă înşel

casă de cultură

cabinet tehnic

cabinet medical

cabinet de lucru

ingineri şi tehnicieni

schimb de experienţă

va avea

va fi

cu toată stima

asupra acestei

asupra acestui punct

să punem la punct

a pune punctul pe i

să ne punem întrebarea de ce

vă mulţumesc

vă mulţumim

a vă aduce la cunoştinţă

atunci cînd

atît

face parte

face cunoscut

face față

prin prezenta

productivitatea muncii

bunuri de larg consum

agricultură

suficient

insuficient

în sfîrșit

sfîrșit

organizare

organizări

tehnic

tehnico-economic

tehnico-administrativ

tehnico-organizatoric

tehnico-material

tehnico-inginerese

tehnico-ştiinţific

de acord

de comun acord

de ordin

prin urmare

ca urmare

apel nominal

cod civil

cod penal

codul muncii

codul familiei

articol

articolul următor

ordin

ordine de idei

ordinea următoare

ordinea de zi

unul după altul

şi unul şi altul

în timp ce

opinie publică

plan de stat

plan de muncă

plan de măsuri

plan de venituri şi cheltuieli

plan financiar

asigurări sociale

asigurări sociale de stat

tehnica securității muncii

organe și organizații de partid

organe și organizații sindicale

organizații de masă

organe centrale

dare de seamă

dări de seamă

dări de seamă și alegeri

gazeta de perete

gazeta de uzină

politica partidului

clasa muncitoare

țara noastră

partidul nostru

țări socialiste

țări capitaliste

tinerii noștri

tineretul nostru

democrat-popular

politico-organizatoric

politico-ideologic

nivel ideologic

nivel politic

nivel profesional

cadre de partid

cadre superioare

cadre sindicale

cadre medii

cadre tinere

cadre didactice

cadre tehnice

forţa de producţie

forţa de muncă

fără doar şi poate

fără îndoială

fără experienţă

adunări generale

adunări de partid

adunări sindicale

grupe sindicale

pentru

pentru aceasta

pentru toate acestea

prin aceasta

pe lîngă aceasta

pe lîngă toate acestea

afară de aceasta

felul

în felul

în acest fel

în felul acest

acest caz

cazul acesta

în acest mod

în modul acesta

Aceste abrevieri sînt uşoare pentru că, la majoritatea din ele, primul cuvînt îl scriem întreg, iar pe celelalte le intuim uşor cu ajutorul primei litere.

Recapitulare

1. *trans*port, *tram*vai, *tran*dafir

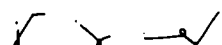

2. *intern*, *intrec*, *introduc*. *indrum*are. *indrept*

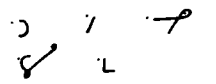

3. mo*țiune*, ches*tiune*, rela*ție*, mi*siune*, pen*sie*, amărăci*une*

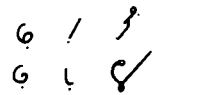

4. mo*tiv*. mo*tive*, deci*siv*, deci*sive*, abu*ziv*

5. omu*lui*, vărului, fratelui

6. mu*tat*. cali*tate*, cali*tăți* emo*tivitate*

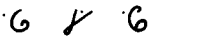

7. alar*mant*, mo*ment*. frămînt, zăcă*minte*

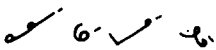

8. mase*lor*, oameni*lor*, lalele*lor*

9. func*ţionar*. func*ţional*. func*ţionează*
func*ţionăm*. func*ţionează*

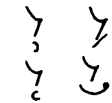

10. parla*mentar*, regle*mentare*. în*mormîntare*

11. ambi*anţă*, *şedinţă*, esen*ţă*
glon*ţ*, mun*ţi*

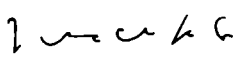

12. cit*esc*, cit*ească*.
cit*eşti*, cit*eşte*

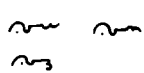

13. ego*ism*, ba*sm*

14. la*titudine*, *abil*
tipo*graf*, tipo*grafie*
filo*log*, filo*logie*

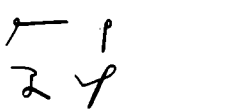

15. *străin*. *stradă*. *zdravăn*
stagiu

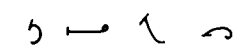

16. *istorie*. istoria, istorice

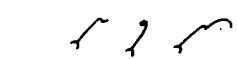

17. art*ist*, dentist, egoist

18. *contra*st, contravaloare, contract
control, *contri*buie

19. *ex*plica, *exa*gera, *exo*tic
exterior, *extern*, *extract*.
extremă.

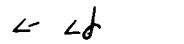

20. *circum*stanță, *circulă*

21. *supra*om, *super*b

22. *asupra* mea, asupra voastră, *asu*prire

23. *electro*tehnic, electrocuta

24. *nesfîrșit*, nemurire

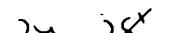

25. *nemai*avînd, *nemai*văzut

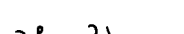

26. da*l*or, lec*t*ură, carac*t*er, cercelă*t*or

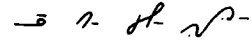

27. *s*ubscrie, *s*ubsol

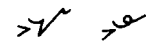

28. *tr*asat, *tr*emur, *tr*icota. *Tr*otuș, *tr*ucat

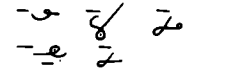

29. *dr*amă, *dr*um, *dr*ege

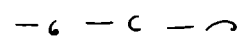

30. *pr*adă, *pr*odus, *pr*ecoce, *pr*imar, *pr*ună

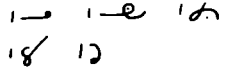

31. *br*igadă, *br*avură, *br*oșat, *br*utal

32. *cr*eșă, *cr*ater, *cr*omat, *cr*uzime

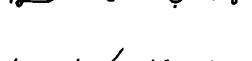

33. *gr*anulă, *gr*eșală, *gr*imasă, *gr*upare

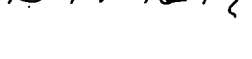

34. *fr*ucte, *fr*ază, *fr*egată *fr*izer, *fr*înă

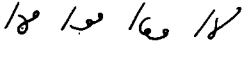

35. *vre*me, *vra*jă, 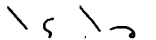

36. aprobat, oprimat, agregat. 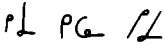

În stenografia de gradul II, trebuie evitată şi cea mai mică pierdere de timp; de aceea vom elimina orice vocală sau consoană incomodă şi fără de care textul poate fi totuşi citit. Ne vom orienta de la caz la caz.

Reţineţi cîteva exemple de cuvinte al căror traseu poate fi simplificat cîştigînd astfel în viteză.

ocazionale

acţiunile

calităţile

condiţiile

dimensiunile

nominale

tensiunile

observaţiile

oile

potenţialul

potenţial

elastice

plastice

distinge

înregistrează

influenţează

realizează

concentrează

acționează

urmează

înregistrînd

acționînd

organismului

organelor

animalelor

animalele

animalul

animalului

grăunțe	
septelului	
bază furajeră	
rezistență	
rezistență materialelor	
întrebuințare	
identificate	
cunoscute	
cunoașterea	
recunoscută	
concentrate	
menționate	

urmărite

condiționată

polivinil

izobutan

hidrotehnică

hidroelectrică

geochimice

forurilor

farurilor

constatat

constituie

Abrevierile trebuie mereu împrospătate şi perfecţionate pe măsură ce apar termeni şi expresii noi în toate domeniile de activitate.

Numărul de abrevieri din prezenta lucrare, trebuie mereu îmbogăţit pentru a face faţă cerinţelor actuale în ce priveşte viteza de înregistrare.

mijloc	
mijloacele	
mijloace directe	
mijloace directe de cercetare	
proces	
procesul de desăvîrşire	
procesul de desăvîrşire a construcţiei socialismului	

îndrumare şi control

îndrumează şi controlează

spirit de răspundere 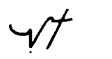

spirit de abnegaţie 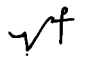

spirit socialist

îndeplinirea şi depăşirea

îndeplinirea la timp şi în bune condiţiuni

expunere de motive 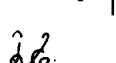

expunere de vederi 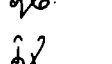

angajament reciproc 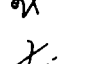

angajament individual 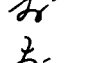

învăţământ

învățământ mediu

învățământ superior

învățământ de cultură generală

învățământ de partid

Nota

aceste abrevieri au fost date
în această formă special pentru
a înțelege cum putem să ne orientăm în trasarea abrevierilor.

Copierea și apoi scrierea după dictare a unor fragmente din articolele din ziare și diferite publicații ne permit să ne îmbogățim continuu numărul de abrevieri.

partide comuniste și muncitorești

celor ce muncesc

socialismului și comunismului

potențial economic

potențial material

bunăstării

solidarității internaționale 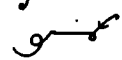

sistem socialist mondial

sistem capitalist mondial

independență și suveranitate națională

dialectica marxistă

centralismul democratic

puterea politică

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie

coexistență pașnică

democrație internă de partid

în fel și chip

în clipa de față

administrația locală de stat

înlăturarea paralelismului

organe teritoriale de partid

organe locale de partid

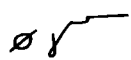

plenipotențiar

ad interim

mobiliza și organiza	
parametri	
diametru	
diametral opus	
lire	
etc.	

Prin folosirea alfabetului latin, se poate obține o viteză de scriere de numai 35 cuvinte pe minut. Scrierea stenografică integrală permite obținerea unei viteze de 100 cuvinte pe minut. Cei care prin exercitarea profesiei sînt obligați să scrie mult își pot însuși scrierea stenografică în 3—6 luni, exersînd zilnic circa 2—3 ore. Cei care scriu mai rar și mai puțin au nevoie de un exercițiu mai îndelungat, de 8—10 luni. Prin folosirea tehnicii abrevierilor, se poate dubla viteza (180—200 cuvinte pe minut). Această performanță presupune un exercițiu de cîteva ore zilnic, timp de cîțiva ani, făcînd continuu eforturi de perfecționare.

RECOMANDĂRI CARE POT FI APLICATE DUPĂ PARCURGEREA TUTUROR LECȚIILOR ȘI REZOLVAREA EXERCIȚIILOR RECAPITULATIVE

● Stenografiați diferite texte, concentrîndu-vă asupra activității; copierea nu trebuie făcută mecanic — cu gîndul în altă parte. De asemenea, stenogramele se citesc cu atenție.

● Copierea articolelor din ziar are avantajul de a ne ține la curent cu problemele și vocabularul de actualitate. Scrieți de mai multe ori cuvintele care vi se par mai grele.

● După ce v-ați familiarizat cu copierea textelor treceți la scrierea sub dictare. La început se scrie circa cinci minute, apoi se mărește treptat durata.

● La dictare se va ține seama de execuția corectă a stenogramelor.

● Scrisul sub dictare trebuie să păstreze proporția semnelor.

● Vitezele de dictare se pot stabili în funcție de ușurința cu care se citesc stenogramele. Dacă la citire se observă oarecare greutate în citirea stenogramelor nu se va mări viteza de dictare. Cuvintele care se citesc mai greu vor fi încercuite și repetate.

DIN PRACTICA MUNCII DE STENOGRAF

● Este bine ca atunci cînd sîntem solicitaţi să stenografiem, să cunoaştem şi ce probleme se vor discuta. Dacă avem posibilitatea să vedem materialele care urmează a fi puse în discuţie vom căuta ca, pentru acele expresii care se repetă mereu, să ne facem abrevieri. În cazul că nu avem această posibilitate şi vom observa în timpul discuţiilor că unele cuvinte sau expresii necunoscute se repetă des, vom încerca să le abreviem. În felul acesta, ne vom deprinde să ne facem singuri abrevierile de care avem nevoie în domeniul în care lucrăm.

● Dacă nu reuşiţi să descifraţi un cuvînt, nu vă opriţi asupra lui, ci treceţi mai departe la cuvintele următoare. În felul acesta, cu ajutorul contextului, dificultatea va fi înlăturată.

● La viteze mari, nu vom folosi un creion cu vîrful prea ascuțit. Lungimea lui este bine să fie în jur de 13 cm. Vom avea grijă să avem la noi 4—5 creioane.

● Pentru a evita dimensiunile mari ale semnelor, atunci cînd sîntem obosiți, se recomandă împărțirea foii pe care scriem în 3 coloane. Semnele mari micșorează viteza de scriere.

● În mod obișnuit, stenograful rămîne cu 3 cuvinte în urma vorbitorului. Aceasta îi permite să urmărească ideile, să aplice abrevierile necesare și să dea o uniformitate a ritmului scrierii. Sînt și situații cînd vorbitorul schimbă mereu ritmul și decalajul între scris și vorbă devine mai mare. În cazul cînd stenografui este în primejdie să piardă o frază, efortul său va trebui îndreptat neapărat spre salvarea ideii. Pentru aceasta, se recomandă scrierea în mod telegrafic. Cînd pierdem 1—2 cuvinte, este indicat să lăsăm un mic spațiu pentru ca, imediat ce timpul ne permite, să reconstituim fraza completînd cuvintele scăpate. Este necesar ca acest lucru să fie făcut cît timp memoria este încă sub efectul încordării.

● Dacă timpul permite, este bine ca o cuvîntare stenografiată să fie citită de stenograf înainte de a fi dactilografiată, pentru a i se da forma corectă, literară, fără a schimba stilul și vocabularul vorbitorului.

● Pentru a nu deranja și sustrage atenția vorbitorului, stenograful va folosi creioanele și hîrtia pentru scris în mod cît mai silențios (cutia cu creioane va fi pusă încet pe masă, iar foile caietului vor fi întoarse cu grijă).

EXERCIȚII RECAPITULATIVE FINALE

Stenografiați textele nr. 1, 2, 3, 4, 5, apoi confruntați-le cu stenogramele de la paginile 225—242.

TEXT 1

Atenție la transcrierea stenogramelor

În stenografie nu se folosesc majuscule. Numele proprii se subliniază. Dacă textul pe care îl scriem nu este secret — și timpul ne permite —, numele proprii le putem scrie cu alfabet obișnuit.

Cînd transcrieți textul

Nu uitați că se scrie cu literă majusculă primul cuvînt.

— după punct (.)

— după semnul întrebării (?)

— după semnul exclamării (!)

— după două puncte cînd începe vorbirea directă (:); cînd începe un citat;

— după punctele de suspensie (· · ·)

— După semnul întrebării, după semnul exclamării după punctele de suspendie și după două puncte cînd acestea nu marchează sfîrșitul propoziției, primul cuvînt se scrie cu inițială mică.

— Se scriu de obicei cu inițială majusculă primul cuvînt al fiecărui vers, indiferent de punctuație.

Ex.

Îmi place albul iernii
Și liniștea ce coboară,
Spre apus în văi. . .
Îmi place și culoarea albastră
A ochilor tăi . . .

Se scriu cu inițială majusculă numele de persoană, pseudonimele și poreclele.

Titlurile oficiale și onorifice, numele ordinelor și medaliilor de stat se scriu cu inițială majusculă (cu excepția cuvintelor ajutătoare).

Numele proprii mitologice și religioase; numele personajelor de basm; numele proprii date animalelor; numele aștrilor se scriu cu inițială majusculă la toate cuvintele componente (în afară de cuvintele ajutătoare).

Denumirile oficiale ale statelor se scriu cu inițială majusculă la fiecare cuvînt care intră în compunerea lor.

Denumirile marilor evenimente istorice și ale documentelor istorice de mare importanță se scriu cu inițială majusculă.

Se scrie cu inițială majusculă primul cuvînt al denumirii sărbătorilor naționale, revoluționare etc.

Denumirile oficiale ale organelor și organizațiilor centrale de stat și politice, românești, străine și internaționale se scriu cu inițială majusculă la toate cuvintele care intră în compunerea lor, cu excepția cuvintelor ajutătoare.

Denumirile întreprinderilor, instituțiilor, uzinelor și organizațiilor de masă, precum și titlurile publicațiilor, se scriu cu inițială majusculă *numai* la primul cuvînt.

În stenografie, în loc de punct se pune o mică steluță (x). Celelalte semne ortografice (semnul între-

bării, semnul exclamării, virgula, punctul și virgula, două puncte, semnele citării, linia de dialog și de pauză, parantezele, punctele de suspensie) se folosesc numai în cazuri excepționale și atunci le încercui, pentru a nu le confunda.

TEXT 2

CE SINT SCRISORILE?

Se știe că din punctul de vedere al scopului, tot ce este scris formează două grupe mari: a) scrierile poetice sau de plăcere și b) scrierile didactice sau de utilitate.

În prima grupă intră ce este destinat să ne procure plăcere, să ne emoționeze, să ne transporte; în a doua, tot ce are de scop să ne comunice ceva, să ne instruiască, să ne folosească.

Foarte multe scrieri îndeplinesc deodată ambele scopuri, adică ne plac și ne instruiesc.

În această grupă intră și scrisorile, adică conversațiile scrise între două persoane. Prin ele, ori comunicăm ceva de ordine materială, de interese de afaceri; ori comunicăm o întîmplare, un eveniment; ori căutăm

a deștepta în sufletul cititorului sentimentele de care sîntem însufleţiţi sau transporturile în care ne găsim.

Prin urmare avem patru clase de corespondenţă:

a) corespondenţă familiară,

b) corespondenţă de afaceri, însă necomercială;

c) corespondenţă comercială;

d) corespondenţă publică.

Extras din „Curs de corespondenţă Comercială Română" pag. 15–16 ediţia III 1923.

TEXT 3

Scriu pace
pe zări

Atunci cînd soarele
Îşi picură razele
Peste acoperişurile caselor,
Peste cupolele oraşului.
Se revarsă porumbeii,
În stoluri albe,
Primii porumbei,
Păsări de lumină!

Ei aduc pulbere lină,
Și-o scutură pe pământ,
Pe mătasea ierbii . . .

Cu aripile de argint,
Așternu liniștire albă,
Plutesc în pace albă,
Sub căldura albă,
Sub raze de soare . . .
Scriu pace pe zări.

MIHAELA SFINȚESCU
(Din revista „Pentru apărarea păcii"
nr. 2/1971).

TEXT 4

MODELE DE ADRESE

1

C ă t r e

Buzău

Vă trimitem alăturat comanda noastră nr. 3 pentru 50 m ţesături ce vor fi alese de delegatul trimis de noi.

Vă rugăm a ne confirma primirea comenzii pentru remiterea contractului.

Director,

Şef serviciu,

C ă t r e

Bucureşti

Am luat notă de comunicarea ce ne-aţi făcut-o la data de 15 iunie a. c., şi am virat în contul dv. suma de 200 000 lei.

Aşteptăm confirmarea.

Director,

Contabil şef,

C ă t r e 3

Constanța

Vă trimitem alăturat actul adițional semnat de cei în drept pentru reducerea contractului nr. 1/1970 de la valoarea de 10.000 lei la 5.000 lei.

Director,

Șef Serviciu,

C ă t r e

.....

Tg. Mureş

Vă facem cunoscut că v-am debitat în cont 030 cu suma de lei 10.000 contravaloarea bonurilor nr. 17, 18, 19 şi 20.

Director,

Contabil Şef,

Către 5

Bacău

Ne referim la factura nr. 10 rămasă pînă în prezent neachitată de dv.

În vederea lichidării vă rugăm ca în termen de 3 zile de la data primirii prezentei să ne achitați suma de 1.500 lei contravaloarea facturii nr. 10 din 1970.

Șef serviciu,

Merceolog,

Către 6

.....

Suceava

Prin prezenta vă facem cunoscut că v-am debitat în cont 01 cu suma de lei 150 ce reprezintă diferența contribuției la factura nr. 76/1970.

Contabil șef,

Șef serviciu,

C ă t r e 7

.....

L o c o.

Vă trimitem alăturat contractul nr. 168/1970 pentru cantitatea de 150 m stofă albă, semnat de cei în drept

Şef serviciu,

Prin prezenta vă rugăm a ne livra urgent materialele specificate în lista alăturată.

Plata se va face din contul nostru de virament nr. 50.

Contabil șef,

Șef serviciu,

9

Vă invităm a lua parte la recepţia definitivă ce va avea loc în ziua de 13 februarie a. c., la blocul de locuinţe din str. Florilor nr. 46, executate de întreprinderea nr. 2 şi de d v.

Ing. şef,

Şef serviciu,

Notă
La adrese vom stenografia textul cît mai telegrafic.

TEXT 5

Stenografiați acest text și verificați-vă încă o dată dacă stăpâniți bine întreaga gamă de abrevieri.

După ce rezultatul este bun faceți și singuri texte care să cuprindă prescurtările învățate.

Este adevărat că pe om îl poți cunoaște numai după ce deschide gura și vorbește românește, englezește, franțuzește, rusește, chinezește, italienește.

*

În țara mea sînt vinuri bune la Pitești, Nicorești, Cotești și la Ploiești. Apoi nu-i nici un om care să nu voiască să bea Fetească.

*

Nu mă prăpădesc că nu mă îmbogățesc pentru că mă îmbolnăvesc și apoi socotesc că acest gînd e prostesc.

*

Nepotul meu de la Bacău a fost la Ateneu, apoi el a vrut o roată să facă inovație, dar eu nu am aceeași inspirație și mă gîndesc să fac o declarație.

Nu-mi fac iluzii cu nepotul meu că o să-şi facă operaţie, deoarece pentru aceasta îţi trebuie educaţie. Mai bine să facă natatie.

*

Vreau să interzic într-adevăr fratelui meu să se poarte ca un zmeu.

*

Medicul consultă relativ bine fără relaţie, dar vrea să-ţi facă operaţie.

*

Marga lucrează cu devotament într-un detaşament şi are randament. Mi-a spus-o un sergent cu care m-am întîlnit în cantonament.

*

Merg la Constanţa să-mi fac o operaţie pentru că am o inflamaţie.

*

Unii în vacanţă se ocupă de eleganţă. Cînd eşti bine îmbrăcat să nu fi arogant.

Am dorință, dar nu mai am putință. Unii spun că sînt bolnav, dar eu sînt numai firav.

*

Trebuie să fac un act de eroism și să merg la dentist.

Sînt realist, dar la oculist văd totul pesimist. Nici la penalist, nici la jurist nu sînt optimist.

Verificați corectitudinea exercițiilor făcute.

STENOGRAMA TEXT 1

STENOGRAMA TEXT 2

STENOGRAMA TEXT 3

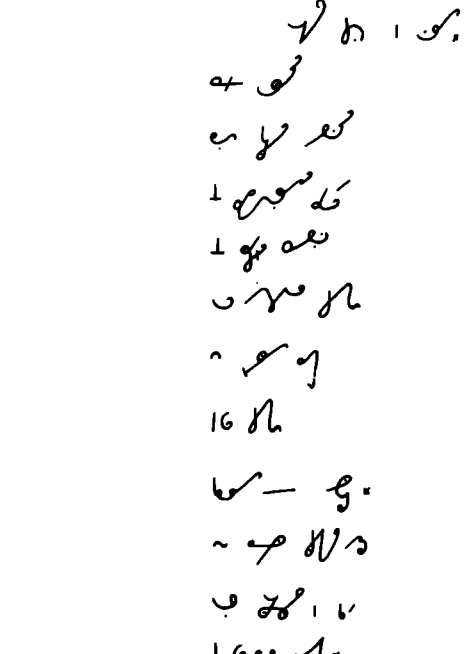

STENOGRAMA TEXT 4

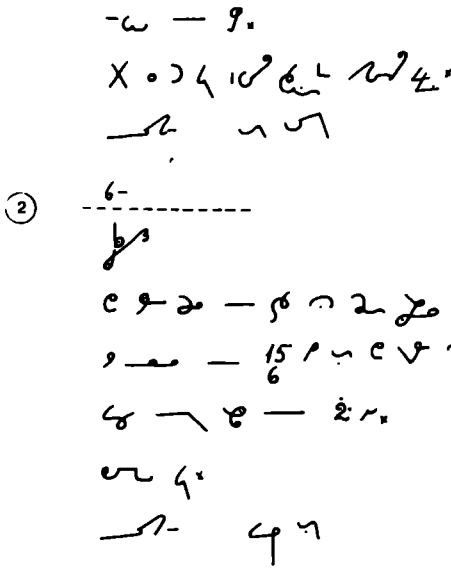

234

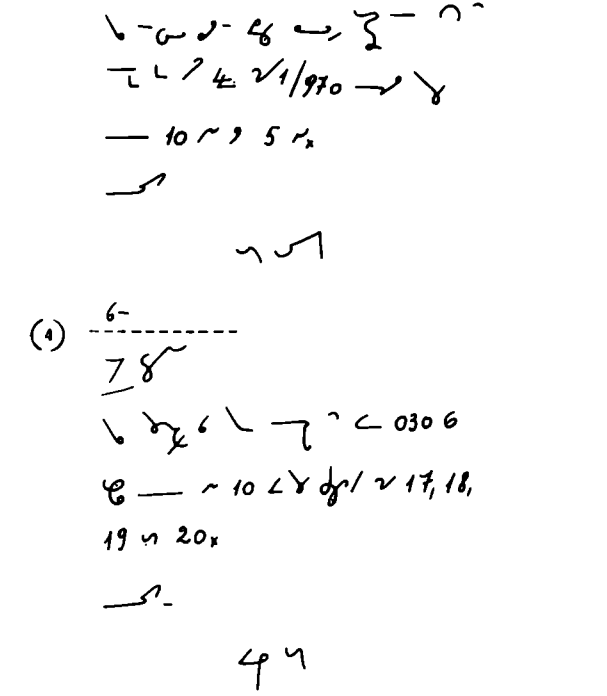

⑤

---

⑥

STENOGRAMA TEXT 5

CUPRINS

SCURT ISTORIC AL STENOGRAFIEI 5

CUI ÎI ESTE NECESARĂ STENOGRAFIA 8

Reţineţi 10

Partea întîi

Stenografia integrală (gradul I) 13

Literele alfabetului stenografic 15

Vocalele 15

Consoanele 16

Grupurile nazale 19

Reţineţi 23

Lecţia 1 24

Lecţia 2 25

Lecţia 3 26

Lecţia 4 26

Lecția 5 27
Lecția 6 27
Lecția 7 28
Lecția 8 30
Lecția 9 32
Lecția 10 33
Lecția 11 35
Lecția 12 37
Lecția 13 38
Lecția 14 39
Lecția 15 42
Lecția 16 43
Lecția 17 44
Lecția 18 45
Lecția 19 46
Transcrieți și descifrați 48
Rețineți 50
Exerciții recapitulative I 50
Legătura consoanelor rotunde (formate din semicercuri) cu vocale 59

Lecţia 20 61
Lecţia 21 63
Lecţia 22 64
Lecţia 23 65
Lecţia 24 66
Lecţia 25 66
Lecţia 26 67
Lecţia 27 68
Lecţia 28 68
Reţineţi 69
Exerciţii recapitulative II ... 70
Reţineţi 80
Lecţia 29 80
Exerciţii recapitulative III ... 88
Lecţia 30 93
Exerciţii recapitulative IV ... 103
Reţineţi 113

Partea a doua

Stenografia cu aplicarea abrevierilor 115

TEHNICA APLICĂRII ABREVIERILOR 117

Abrevieri practice 130

Listă de abrevieri 162

Reapitulare 187

RECOMANDĂRI CARE POT FI APLICATE DUPĂ PARCURGEREA TUTUROR LECȚIILOR ȘI REZOLVAREA EXERCIȚIILOR RECAPITULATIVE 202

DIN PRACTICA MUNCII DE STENOGRAF
EXERCIȚII RECAPITULATIVE FINALE 207

Text 1 207

Text 2 210

Text 3 211

Text 4 213

Text 5 222

Verificați corectitudinea exercițiilor făcute 224

Stenograma text 1 225
Stenograma text 2 230
Stenograma text 3 232
Stenograma text 4 233
Stenograma text 5 239

Apărut 1973. Tiraj 50.000+180. Hîrtie tipar înalt A/63 g/m² ft. 32/54×84, Coli editoriale 4. Coli de tipar 8 A 19.136. C.Z. pentru bibliotecile mari 653. C.Z. pentru bibliotecile mici 65.

Întreprinderea poligrafică Sibiu
Str. Alba Iulia nr. 40
Republica Socialistă România
Comanda nr. 347